ДОКЛАД

ЗА КАСОВОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОНСОЛИДИРАНАТА ФИСКАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПЪРВОТО ПОЛУГОДИЕ НА 2025 ГОДИНА

Септември 2025

СЪДЪРЖАНИЕ

Използвани съкращения 4
I. МАКРОИКОНОМИЧЕСКА СРЕДА 5
II. ОСНОВНИ АКЦЕНТИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА БЮДЖЕТНОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ 7
1. Заключителни стъпки към присъединяване на България към еврозоната 7
2. Основни акценти във връзка с текущото наблюдение на изпълнението на консолидираната фискална програма за първото полугодие на 2025 г. 7
3. Предизвикателства при изпълнението на бюджета до края на годината 9
4. Мерки за повишаване на събираемостта на приходите 9
III. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА КОНСОЛИДИРАНАТА ФИСКАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПЪРВОТО ПОЛУГОДИЕ НА 2025 ГОДИНА 11
1. Изпълнение на приходите по видове по консолидираната фискална програма 20
1.1 Преки данъци 21
1.1.1 Корпоративни данъци 21
1.1.2 Данък върху доходите на физическите лица 22
1.2 Други данъци 23
1.3 Приходи от социални и здравноосигурителни вноски 24
1.4 Косвени данъци 24
1.4.1 Данък върху добавената стойност 24
1.4.2 Акцизи 26
1.4.3 Данък върху застрахователните премии 26
1.4.4 Мита 26
1.5 Неданъчни приходи 27
1.6 Помощи и дарения 28
2. Изпълнение на разходите по икономически елементи 28
2.1 Текущи нелихвени разходи 29
2.1.1 Разходи за персонал 29
2.1.2 Издръжка 29
2.1.3 Субсидии 29
2.1.4 Социални и здравноосигурителни плащания 31
2.2 Капиталови разходи 33
2.3 Предоставени текущи и капиталови трансфери за чужбина 33
2.4 Лихвени разходи 33
2.5 Вноска на България в бюджета на Европейския съюз 34
3. Изпълнение на показателите в частта на финансирането по консолидираната фискална програма към 30.06.2025 година 34
3.1 Външно финансиране 34
3.2 Вътрешно финансиране 35
3.3 Приватизация на дялове, акции и участия 37
IV. ДЪРЖАВЕН БЮДЖЕТ, БЮДЖЕТИ НА ОБЩИНИТЕ, НА СОЦИАЛНООСИГУРИТЕЛНИТЕ ФОНДОВЕ И БЮДЖЕТИ ПО ЧЛ.13, АЛ.3 И АЛ.4 ОТ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ 38
1. Държавен бюджет 38
1.1 Бюджет на Народното събрание 41
1.2 Бюджет на съдебната власт 41
2. Бюджети на общините 41
3. Социалноосигурителни фондове 44
3.1 Държавно обществено осигуряване 44
3.2 Национална здравноосигурителна каса 45
4. Бюджети по чл. 13, ал. 3 на Закона за публичните финанси и бюджет на Селскостопанска академия 46

4.1 Държавни висши училища 46
4.2 Българска академия на науките 46
4.3 Селскостопанска академия....47
4.4 Българско национално радио 47
4.5 Българска национална телевизия....47
4.6 Българска телеграфна агенция....48
5. Сметки за средствата от Европейския съюз на бюджетни организации 48
5.1 Сметка за средствата от Европейския съюз на Национален фонд към Министерство на финансите 48
5.2 Сметки за средствата от Европейския съюз, администрирани от Разплащателната агенция към Държавен фонд "Земеделие" 50
6. Бюджети по чл. 13, ал. 4 на Закона за публичните финанси....54
6.1 Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда 54
6.2 Фонд „Сигурност на електроенергийната система" 54
6.3 Държавно предприятие „Научно-производствен център" (ДП „НПЦ") 55
6.4 Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири" (ДП „УСЯ")....55
ЗАКЛЮЧЕНИЕ 56

Използвани съкращения

Н1 - първо полугодие
БВП – брутен вътрешен продукт
БНБ – Българска народна банка
ВОП – вътреобщностни придобивания
ДДС – данък върху добавената стойност
ДИЗ – държавни инвестиционни заеми
ДОбЦК – държавни и общински ценни книжа
ДОО – държавно обществено осигуряване
ДДФЛ – Данъци върху доходите на физическите лица
ДФЗ – Държавен фонд „Земеделие”
ЗДБРБ – Закон за държавния бюджет на Република България
ЗКПО – Закон за корпоративното подоходно облагане
ИА - изпълнителна агенция
КСО – Кодекс за социално осигуряване
КФП – Консолидирана фискална програма
МБВР – Международна банка за възстановяване и развитие
МВР – Министерство на вътрешните работи
МЗ – Министерство на здравеопазването
МЗХ – Министерство на земеделието и храните
МИИ – Министерство на икономиката и индустрията
МО – Министерство на отбраната
МОСВ – Министерство на околната среда и водите
МРРБ – Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МС – Министерски съвет
МТС – Министерство на транспорта и съобщенията
МФ – Министерство на финансите
НАП - Национална агенция за приходите
НЗОК - Национална здравноосигурителна каса
НК ”ЖИ” – Национална компания „Железопътна инфраструктура”
НОИ – Национален осигурителен институт
НС – Народно събрание
НСИ – Национален статистически институт
НРС – наблюдение на работната сила
НФ – Национален фонд
ПЗР – преходни и заключителни разпоредби
ПРБ – първостепенни разпоредители с бюджет
пр. п. – процентни пункта
ПУДООС – Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПМС – Постановление на Министерския съвет
СКФ – Структурни и Кохезионен фондове
УПФ – Учителски пенсионен фонд
ФГВРС – Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите”
ФМ на ЕИП – Финансов механизъм на Европейско икономическо пространство
ХИПЦ – Хармонизиран индекс на потребителските цени
ЦБ – Централен бюджет

I. МАКРОИКОНОМИЧЕСКА СРЕДА

Състояние на българската икономика през първата половина на 2025 г.

- ***Брутен вътрешен продукт***

През първото полугодие на 2025 г. брутният вътрешен продукт[1] на България възлезе на 97 309 млн. лв., което представлява номинално увеличение от 6,3 % спрямо първото полугодие на 2024 г. Реалният растеж на БВП за полугодието бе 3,1 %[2] на годишна база, с основен принос от вътрешното търсене.

- ***Пазар на труда***

Тенденцията на нарастване на заетостта , която се проявява през последните три години, продължи и в началото на 2025 г. и дори отбелязва известно ускорение. През първото тримесечие на 2025 г. броят на заетите нарасна с 1,4 % на годишна база и достигна 3 474,6 хил. души (според ЕСС 2010). Основен принос имаха услугите и строителството, където броят на работните места се увеличи съответно с 4,5 % и 2,7 %. Заетостта в промишлеността намаля с 3,0 % спрямо първото тримесечие на 2024 г. В същото време, данните от Наблюдението на работната сила показват, че коефициентът на безработица трайно се задържа под 4 %. Стойността на показателя намаля от 3,9 % през първото тримесечие до 3,6 % през второто тримесечие, което е исторически най-ниската регистрирана стойност на показателя. В сравнение с предходната година коефициентът на безработица за второто тримесечие намалява с 0,7 пр.п.

През първата половина на 2025 г. номиналното увеличение на средната работна заплата в страната достигна 11,6 %. Повишението отразяваше и нарастването на минималната работна заплата в страната в съответствие с приетите промени за нейната актуализация. За полугодието растежът на заплатите в частния и обществения сектор бе изравнен. Растежът на реалната производителност на труда достигна 1,5 % през първото тримесечие на 2025 г. Положителен принос имаха секторите селско стопанство (8,7 %), следван от строителство (3,2 %), създаване и разпространение на информация и творчески продукти (3,2 %) и финансови и застрахователни дейности (1,6 %).

- ***Инфлация***

Годишният темп на инфлация според ХИПЦ отчете известно ускорение през първото полугодие на 2025 г. до 3,1 % за юни 2025 г. спрямо юни 2024 г. Храните и услугите допринесоха най-много за повишението на общия индекс, докато приносът на енергийните стоки бе отрицателен, във връзка с наблюдаваната конюнктура на пазара на суров петрол. Базисната инфлация[3] се забави до 2,1 % на годишна база през юни, главно по линия на услугите.

- ***Външен сектор***

През първото полугодие на 2025 г. външната позиция на страната остана стабилна. Дефицитът по текущата сметка бе 2,2 % от прогнозния БВП, спрямо 1 % за същия период на предходната година. Изменението се дължеше на нарастването на дефицита в търговията със стоки, докато салдата по останалите подсметки останаха почти без изменение. При повечето стокови групи бе наблюдавано понижение на цените, при потиснато външно търсене и нарастване на потреблението и инвестициите в страната. В резултат, през полугодието износът се понижи с 4 % на годишна база, вносът нарасна с 3,8 %, а търговският дефицит възлезе на 3,4 % от прогнозния БВП, при 2 % година по-рано. Преките чуждестранни инвестиции в страната достигнаха 1,5 % от БВП.

---

[1] Данните за второ тримесечие на 2025 г. са на база експресни оценки за БВП на НСИ.

[2] Данните за БВП и компонентите му са сезонно изгладени с корекция в разликите в броя на работните дни. Представените растежи са спрямо същия период на предходната година.

[3] Базисната инфлация включва услуги и неенергийни промишлени стоки

- ***Финансов сектор***

За първите шест месеца на 2025 г. търсенето на кредити от частния сектор остана силно, особено в сегмента на домакинствата, което беше валидно и за цялата 2024 г. В края на юни темпът на растеж на кредитите достигна 14,3 % на годишна база, при 14,7 % в края на 2024 г. Търсенето на заемни средства от домакинствата продължи да се предопределя от кредитите за покупка на жилища, а потребителските кредити леко се забавиха, но продължиха да нарастват с относително висок темп. Основните фактори за това бяха относително високия номинален растеж на заплатите, ниските номинални лихвени проценти и възходящата тенденция при цените на жилищата. В същото време, от страна на предлагането, високите капиталови буфери, конкуренцията и ликвидността на банките допринесоха за задържането на ниски нива на лихвените проценти, особено при домакинствата. Към края на юни годишният темп на растеж на кредитите на домакинствата достигна 20,8 %, като потребителските и ипотечните кредити се повишиха съответно с 10,9 % и 29,6 %. Нарастването на кредитите за нефинансови предприятия се забави до 8,8 % на годишна база, при 10,1 % в края на декември 2024 г., поради забавяне на растежа на корпоративния овърдрафт.

II. ОСНОВНИ АКЦЕНТИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА БЮДЖЕТНОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Заключителни стъпки към присъединяване на България към еврозоната

В изпълнение на Решение на Народното събрание от 26 юли 2024 г. за ускоряване и завършване на процеса по подготовка за приемане на еврото в Република България, в съответствие с чл. 140 от Договора за функциониране на Европейския съюз, както и в съответствие с Решение на Министерския съвет на Република България № 92 от 24 февруари 2025 г. за отправяне на искане до Европейската комисия и Европейската централна банка за изготвяне на извънредни доклади за конвергенцията за Република България, в края на месец февруари министърът на финансите и управителят на Българската народна банка изпратиха до Европейската комисия и до Европейската централна банка съвместно писмо, съдържащо искане за изготвяне на извънредни доклади за конвергенция.

В началото на месец юни Европейската комисия и Европейската централна банка публикуваха извънредните конвергентни доклади за 2025 г. за България, в които представиха оценката си за напредъка по пътя към еврозоната. Според докладите страната ни изпълнява всички четири критерия за членство в еврозоната, а именно изискванията по отношение на стабилността на публичните финанси (критериите относно бюджетното салдо и държавния дълг), критерия за стабилността на валутния курс, критерия за дългосрочния лихвен процент, както и този за ценова стабилност. В допълнение, докладите потвърждават, че законодателството на Република България е съвместимо с изискванията на Договора за функциониране на ЕС и устава на Европейската система на централните банки и на ЕЦБ.

На 8 юли 2025 г. ЕКОФИН прие окончателните правнообвързващи актове, с които се потвърждава присъединяването на България към еврозоната. Решението определя официалната дата за въвеждане на еврото в страната – 1 януари 2026 г., като националната валута лев ще бъде заменена по фиксирания курс от 1 евро за 1,95583 лв. С приетите актове България официално се присъединява към еврозоната и става двадесет и първият член на валутния съюз от 1 януари 2026 г. Решението следва положителната оценка от извънредните конвергентни доклади, публикувани от Европейската комисия и Европейската централна банка през юни 2025 г.

2. Основни акценти във връзка с текущото наблюдение на изпълнението на консолидираната фискална програма за първото полугодие на 2025 г.

След сформирането на ново редовно правителство в средата на месец януари 2025 г., внесеният законопроект за бюджета за 2025 г. на служебното правителство бе оттеглен и в кратки срокове през февруари 2025 г. се изготвиха и внесоха за обсъждане в Народното събрание проектите на трите бюджетни закона за 2025 г. и актуализирана бюджетна рамка за периода 2025-2028 г

На 21 март ЗДБРБ за 2025 г. бе окончателно приет от Народното събрание, като, в АСБП за периода 2025–2028 г. индикативният размер на салдото по консолидираната фискална програма се прогнозира да бъде дефицит в размер на 3 на сто от прогнозния БВП, което съответства на фискалното правило по чл. 27, ал. 4 от ЗПФ.

За първите шест месеца на 2025 г. се наблюдава нарастване на данъчно-осигурителните и неданъчните приходи, докато приходите в частта на помощите и даренията (основно грантове по програмите и фондовете на ЕС) са по-ниски спрямо същия период на предходната година. В номинално изражение приходите по КФП нарастват с над 4,5 млрд. лв. (13,1 на сто) спрямо първите шест месеца на 2024 г., като основната част от този ръст се формира от данъчно-осигурителните приходи, които нарастват с близо 4,7 млрд. лв. (17,1 на сто), следвани от неданъчните приходи, които нарастват с 0,5 млрд. лв. (9,2 на сто). Приходите от помощи и дарения (основно грантове от ЕС) са с 0,6 млрд. лв. по-ниски

от отчетените за същия период на 2024 г., тъй като в началото на 2024 г. се получиха по-високи приходи от ЕК свързани с концентрирането на разходи по европейски проекти в края на 2023 г., поради приключване на предходния програмен период (2013-2020).

Изпълнението на планираните с разчетите към ЗДБРБ за 2025 г. данъчни и осигурителни приходи към края на първото полугодие на 2025 г. е 45,0 на сто от годишния план. По-късното приемане на ЗДБРБ за 2025 г., съответно въвеждане на част от мерките за повишаване на събираемостта на приходите, ограничи периода, през който те се прилагат. Известно забавяне при изпълнението на приходите от данъци и осигуровки се наблюдава при косвените данъци и по-конкретно при приходите от ДДС от внос, като за това обективно влияят обемите на внесените стоки, пораждащи ДДС, курсът на щатския долар, цената на суровия петрол и суровините на международните пазари и други. Предприетите действия от приходните администрации за повишаване на събираемостта вече започват да оказват ефект върху постъпленията от ДДС, като за полугодието на 2025 г. те отчитат номинален ръст от 14,9 на сто спрямо същия период на 2024 г.

Неданъчните приходи към полугодието нарастват номинално с 9,2 на сто и са близки до прогнозите за периода.

Изпълнението на разчетите в частта на помощите е повлияно от очакваните постъпления по втория и третия транш по Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ). Към настоящия момент второто искане за плащане, което е изпратено повторно към ЕК на 23.07.2025 г., е в етап на оценка, а за третия транш се полагат максимални усилия за компенсиране на изоставането и своевременно изпращане на трето искане за плащане по МВУ.

Спрямо същия период на предходната година на съпоставима база[4], разходите и вноската в общия бюджет на ЕС нарастват номинално с близо 6,1 млрд. лв. (16,8 на сто). За нарастването на разходите допринесоха основно законодателни промени, одобрени през 2024 г., в т.ч. промените в пенсионната сфера, увеличените размери на възнагражденията в редица администрации, разходите по реализирането на одобрени от Народното събрание инвестиционни проекти в сферата на отбраната и други инвестиционни разходи, одобрени програми за компенсиране на разходите на небитовите крайни потребители на електрическа енергия и т.н. През второто тримесечие на годината бяха разплатени и редица отложени разходи, включително задължения за разходи от предходната година. В отделните разходни показатели най-значително нарастване има при социалните и здравноосигурителните разходи (2,3 млрд. лв. или 14,3 на сто), в т.ч. разходите за пенсии нарастват с 1,3 млрд. лв. (13,0 на сто), разходите за персонал (1,9 млрд. лв. или 20,3 на сто), както и капиталовите разходи, които на съпоставима база нарастват с 0,9 млрд. лв. (28,4 на сто). Основните мерки в пенсионната сфера, действащи през първото полугодие на 2025 г., влязоха в сила през 2024 г.: от 1 юли 2024 г. бяха увеличени пенсиите по т. нар. „швейцарско правило“, като съвкупният ефект от тази промяна засяга общо около 2 милиона пенсионери. Предвид обстоятелството, че посочените мерки не са действали през първото полугодие на 2024 г. при съпоставката със същия период на предходната година се наблюдава базов ефект, което обуславя относително високия номинален ръст.

Дефицитът по консолидираната фискална програма към края на юни 2025 г. е в размер на 3,36 млрд. лв. (1,5 % от прогнозния БВП). Той се формира от дефицит по националния бюджет в размер на 2,32 млрд. лв. и дефицит по европейските средства в размер на 1,04 млрд. лв., формиран главно поради ускореното усвояване на разходите по МВУ и другите програми и фондове на ЕС. Дефицитът по КФП към полугодието на предходната година бе в размер на 0,6 млрд. лв. и се формираше от дефицит по националния бюджет в размер на 1,4 млрд. лв. и излишък в размер на 0,7 млрд. лв. по европейските средства, поради

[4] През месец февруари 2024 г. в изпълнение на чл. 71, ал.1 от Постановление № 13 на Министерския съвет от 2024 г. от сметката за чужди средства по бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) бяха възстановени средства в общ размер на 1,2 млрд. лв., които се отразяват в намаление на разходите. При елиминирането на тази трансакция, с оглед съпоставимост на данните, разходите към края на юни 2024 г. са 36,3 млрд. лв.

приходите, получени от ЕК, свързани с изтичане на крайните срокове за финансиране по предходния програмен период и слабо усвояване на средствата по ПВУ.

3. Предизвикателства при изпълнението на бюджета до края на годината

Рамката по приходите, утвърдена с разчетите към ЗДБРБ за 2025 г. и късното му приемане изисква максимална мобилизация на приходните администрации за подобряване на събираемостта на приходите, борбата със сивата икономика и данъчните престъпления и насърчаване доброволното плащане на дължимите публични вземания. В тази връзка от приходните администрации са предприети активни мерки за разширяване на обхвата и засилване на фискалния контрол, засилване на обмена на информация по електронен път между отделните контролни органи, както и други административни действия за повишаване на събираемостта на приходите.

По отношение на планираните траншове по Механизма за възстановяване и устойчивост при негативен сценарий за забавяне на третия транш по МВУ и при други равни условия, размерите на потенциалното неизпълнение на разчетите по приходите на Националния фонд за годината могат да достигнат близо 3,2 млрд. лв.

В контекста на целите за постигане на салдото на начислена основа, включително при действието на активираната национална клауза за дерогация, важен фактор е недопускане възникването на нови задължения за разходи в края на годината, които независимо че не оказват влияние на касова основа, се отразяват като разход за годината по методологията на ЕСС 2010.

4. Мерки за повишаване на събираемостта на приходите

Мерките в областта на данъчната политика, с които се цели по-ефективна превенция и противодействие на данъчните измами, укриването и неплащането на данъци и повишаване на събираемостта на данъците през 2025 г. включват:

С цел повишаване на ефективността на борбата със сивата икономика със Заповед ЗМФ-237/31.03.2025 г. е допълнен списъкът на стоките с висок фискален риск, по отношение на които се осъществява фискален контрол по ДОПК. Така мярката за осъществяване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск (СВФР) е разширена и се прилага и за определени строителни материали, автомобилите (вкл. части и принадлежности за тях) и торовете (минерални или химични). Осъществява се и въведеното от предходната година задължително предварително деклариране на данни за превозите на СВФР на територията на Република България.

Приети са промени в Закона за ДДС с цел премахване на възможността неполучени касови бележки на бензиностанциите да бъдат използвани за предоставяне на други субекти с цел издаване на фактури, по които да се извършва неправомерно приспадане на данъчен кредит по ЗДДС. Новата разпоредба (чл. 118, ал. 24 от ЗДДС, нова - ДВ, бр. 26 от 2025 г., в сила от 01.04.2025 г.) урежда условията за издаване на фактура за доставки на горива, в съответствие с които за доставки, които са регистрирани в електронна система за фискална памет (ЕСФП) и са платени (в брой, с чек, с ваучер, с банкова кредитна или дебитна карта или с други платежни средства, които заместват парите), фактурата следва да бъде издадена от ЕСФП под формата на фискална касова бележка с удължен срок не в рамките на 5 дни от данъчното събитие, а в момента на продажбата. Ограничена е и възможността за издаване на консолидирана фактура за две или повече доставки на гориво. Тази мярка има за цел да ограничи възможностите за злоупотреби и измами с ДДС от страна на задължените лица чрез неправомерно приспадане на данъчен кредит от една страна, а от друга страна, изкуствено увеличаване на разходите, водещо до намаляване на корпоративния данък по Закона за корпоративното подоходно облагане.

С НИД на Наредба Н-18 от 2006 г. за регистриране и отчитане на продажбите в търговски обекти чрез фискални устройства, изискванията към софтуерите за управлението им и изисквания към лицата, които извършват продажби чрез електронен магазин, обн., ДВ, бр.

42 от 2025 г., са предвидени функционални изисквания към фискалните устройства с оглед изпълнение на правилата за отчитане на продажбите в периодите на двойно обозначаване на цените в лева и евро и двойно обращение на двете валути съгласно Закона за въвеждане на еврото в Република България.

От 01.06.2025 г. Национална агенция за приходите създаде и поддържа Регистър на заетостта. Той съдържа единните електронни трудови записи на работниците и служителите по трудови правоотношения (по Кодекса на труда), а от 1 юни 2026 г. ще съдържа и данни за служебните правоотношения на държавните служители по смисъла на Закона за държавния служител.

С оглед осъществяването на мониторинг върху предприетите действия за обезпечаване и събиране на публични задължения на лица с най-големи по размер дългове, през периода при 3 532 от наблюдаваните лица е отчетено намаление на размера на дълга в периода, в който са обект на мониторинг - с 403,9 млн. лв., като 356 от тях са погасили изцяло общите си задължения в размер на 117,8 млн. лева. Събраните в резултат от изпълнително производство суми от лицата, обект на мониторинг през първите 6 месеца на 2025 г., са с 50 % повече спрямо същия период на 2024 година.

В периода от 01.01 до 30.06.2025 г. чрез информационна система, обезпечаваща процеса по глава двадесет и първа „а“ от ДОПК, в сила от 03.05.2024 г., са регистрирани 668 581 броя уведомления от лица, извършващи разплащания с публични средства. Във връзка с постъпилите уведомления са събрани суми в размер на 210,4 млн. лева.

97,8 % от всички декларирани през първото полугодие на 2025 г. задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски, администрирани от НАП, са погасени до 30.06.2025 г. (включва както доброволното изпълнение, така и събраните от публичните изпълнители просрочени публични задължения), което е с 0,7 пр. п. повече от постигнатото ниво през същия период на предходната година.

III. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА КОНСОЛИДИРАНАТА ФИСКАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПЪРВОТО ПОЛУГОДИЕ НА 2025 ГОДИНА

Основните параметри по изпълнението на консолидираната фискална програма за първото полугодие на 2025 г., съпоставени с изпълнението към полугодието на 2024 г. и разчетите към ЗДБРБ за 2025 г. са представени в следната таблица:

Изпълнение на основните параметри на консолидираната фискална програма към 30 юни 2025 година.

(млн. лв.)

ПОКАЗАТЕЛ	Отчет Н1 2024	Разчет 2025 г. КФП	Отчет Н1 2025 г. КФП	Отчет Н1 2025 г. Национален бюджет	Отчет Н1 2025 г. Европейски средства	Отчет Н1 2025 към отчет Н1 2024	Отчет Н1 2025 към разчет 2025
к.1	к.2	к.3	к.4=к.5+к.6	к.5	к.6	к.7=к.4:к.2	к.8=к.4:к.3
ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	**34 495,4**	**90 270,8**	**39 022,5**	**38 027,4**	**995,1**	**113,1%**	**43,2%**
Данъчни приходи	27 204,5	70 843,2	31 869,0	31 869,0		117,1%	45,0%
Преки данъци	5 418,9	14 630,4	7 046,2	7 046,2		130,0%	48,2%
Косвени данъци	11 810,8	32 968,2	13 395,8	13 395,8		113,4%	40,6%
Приходи от социално и здравноосигурителни вноски	8 698,2	20 963,8	9 907,4	9 907,4		113,9%	47,3%
Други данъци	1 276,5	2 280,8	1 519,5	1 519,5		119,0%	66,6%
Неданъчни приходи	5 291,3	11 988,7	5 776,9	5 779,5	-2,6	109,2%	48,2%
Помощи и дарения	1 999,6	7 438,9	1 376,6	379,0	997,7	68,8%	18,5%
РАЗХОДИ И ВНОСКА ЗА ОБЩИЯ БЮДЖЕТ НА ЕС	**35 091,3**	**96 706,0**	**42 377,7**	**39 892,7**	**2 485,0**	**120,8%**	**43,8%**
Нелихвени	33 880,6	92 653,1	40 647,7	38 162,7	2 485,0	120,0%	43,9%
Текущи	31 981,4	79 151,2	36 599,9	35 675,1	924,8	114,4%	46,2%
Капиталови	1 880,0	13 474,1	4 016,1	2 481,6	1 534,5	213,6%	29,8%
Предост. тек. и капиталови трансфери за чужбина	19,2	27,7	31,7	6,0	25,7	164,8%	114,4%
Лихвени	497,2	1 623,2	711,3	711,2	0,02	143,0%	43,8%
Резерв за непредвидени и неотложни разходи		409,1					
Вноска за общия бюджет на ЕС	713,5	2 020,5	1 018,7	1 018,7		142,8%	50,4%
Трансфери - нето				-453,1	453,1		
БЮДЖЕТНО САЛДО	**-595,9**	**-6 435,2**	**-3 355,2**	**-2 318,3**	**-1 036,9**		

** В позицията "Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи" се отразяват само разходите по разчет, а средствата, изразходвани за сметка на резерва по отчет са отчетени по съответните разходни позиции, към които се отнасят извършените разходи*

Изпълнение на общите параметри по приходите

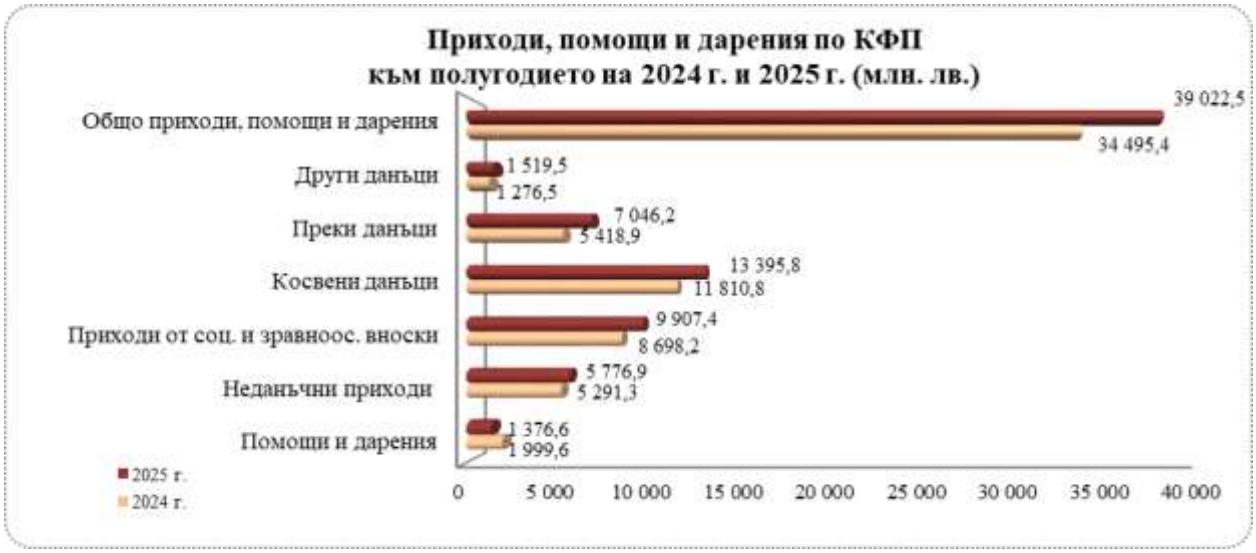
➢ **Приходите, помощите и даренията по консолидираната фискална програма** (КФП) за първото полугодие на 2025 г. са в размер на **39 022,5 млн. лв.,** което представлява 43,2 % от годишните разчети към ЗДБРБ за 2025 г. Постъпленията нарастват с 4 527,1 млн. лв. (13,1 %) спрямо отчетените към юни 2024 г. Сравнени със същия период на 2024 г. данъчните приходи нарастват номинално с 4 664,5 млн. лв. (17,1 %), неданъчните приходи нарастват с 485,6 млн. лв. (9,2 %), а постъпленията в частта на помощите и даренията (основно грантове по програмите и фондовете на ЕС) са по-малко с 623,0 млн. лева. Общата сума на ***данъчните постъпления*** (вкл. приходите от осигурителни вноски) за първото полугодие на 2025 г. възлиза на 31 869,0 млн. лв., което

представлява 81,7 % от общите постъпления по КФП. Приходите в частта на *преките данъци* възлизат на 7 046,2 млн. лв., което представлява 48,2 % от годишния разчет и ръст от 1 627,3 млн. лв. (30,0 %) спрямо отчетените към юни 2024 г. Приходите от *косвени данъци* са в размер на 13 395,8 млн. лв., което представлява 40,6 % от годишния разчет и ръст от 1 585,0 млн. лв. (13,4 %) спрямо отчетените към юни 2024 г. Постъпленията от *други данъци* (включват други данъци по ЗКПО, имуществени данъци и др.) са в размер на 1 519,5 млн. лв. (в т. ч. 318,4 млн. лв. по бюджета на Фонд "Сигурност на електроенергийната система" при 229,3 млн. лв. към юни 2024 г.), което представлява 66,6 % от разчетите към ЗДБРБ за 2025 г. Приходите от ***социалноосигурителни и здравни вноски*** към 30.06.2025 г. са в размер на 9 907,4 млн. лв. или 47,3 % от планираните за годината, като спрямо същия период на предходната година нарастват с 1 209,2 млн. лв. (13,9 %).

Постъпилите ***неданъчни приходи*** към 30.06.2025 г. са в размер на **5 776,9 млн. лв.,** което представлява 48,2 % изпълнение на годишните разчети. Неданъчните приходи се формират основно от приходи от държавни, общински и съдебни такси, приходи и доходи от собственост, приходи от концесии, приходи от продажба на квоти за емисии на парникови газове и други. В сравнение с предходната година тези приходи нарастват с 485,6 млн. лв. (9,2 %).

Постъпилите ***помощи и дарения*** от страната и чужбина (вкл. помощите от фондовете на ЕС) са в размер на **1 376,6 млн. лв.**, което представлява 18,5 % от годишния разчет.

Основните приходни групи за първото полугодие на 2025 г., съпоставени с постъпленията за същия период на предходната година, са както следва:

Изпълнение на общите параметри по разходите

➢ **Разходите по консолидираната фискална програма** (вкл. вноската на Република България в общия бюджет на ЕС) за първото полугодие на 2025 г. **са в размер на 42 377,7 млн. лв.,** което представлява 43,8 % от годишния разчет.

Съпоставени със същия период на предходната година, разходите и вноската в общия бюджет на ЕС нарастват номинално със 7 286,4 млн. лв. (20,8 на сто), което се дължи основно на по-високия размер на разходите по националния бюджет. Разходите по КФП за първите шест месеца на 2024 г. бяха в размер на 35 091,3 млн. лв. Разходите към края на юни 2025 г. на съпоставима база нарастват с 6 086,4 млн. лв. (16,8 %). Нарастване на разходите има основно в частта на социалните плащания, вкл. разходите за пенсии, както и при разходите за персонал, капиталовите разходи и други.

Нелихвените разходи са в размер на 40 647,7 млн. лв., което представлява 43,9 % от годишния разчет. *Текущите нелихвени разходи* към юни 2025 г. са в размер на 36 599,9 млн. лв. *Капиталовите разходи* (вкл. нетния прираст на държавния резерв) възлизат

на 4 016,1 млн. лв. *Предоставените текущи и капиталови трансфери за чужбина* са в размер на 31,7 млн. лв. ***Лихвените плащания*** са в размер на 711,3 млн. лв. (43,8 % от планираните за 2025 г.).

➢ **Частта от вноската на Република България в общия бюджет на ЕС**, изплатена към 30.06.2025 г. от централния бюджет, възлиза на **1 018,7** млн. лв., което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС.

➢ **Бюджетното салдо по КФП** за първото полугодие на 2025 г. **е отрицателно** в размер на **3 355,2 млн. лв.** (1,5 % от прогнозния БВП) и се формира от дефицит по националния бюджет в размер на 2 318,3 млн. лв. и дефицит по европейските средства в размер на 1 036,9 млн. лева. Дефицитът по КФП към полугодието на предходната година бе в размер на 595,9 млн. лв. и се формираше от дефицит по националния бюджет в размер на 1 367,7 млн. лв. и излишък в размер на 771,7 млн. лв. по европейските средства, като излишъкът по европейските средства бе основно в резултат на значително по-ниското усвояване на разходите по Националния план за възстановяване и устойчивост и програмите и фондовете на ЕС през първите шест месеца на 2024 г. за разлика от същия период на 2025 г.

➢ **Общият размер на касовите постъпления от ЕС** (от Структурните и Кохезионния фондове, от ЕЗФРСР и ЕФМДР, от средства за директни плащания към земеделските производители и плащания по пазарни мерки и др.) за първото полугодие на 2025 г. е **2 169,3 млн. лв. Нетните постъпления от ЕС към 30.06.2025 г.** (касови постъпления от ЕС, намалени с вноската в общия бюджет на ЕС) са положителни в размер на **1 150,5 млн. лева**.

➢ **Фискалният резерв**[5] към 30.06.2025 г. е в размер на **13 160,7 млн. лв.**, в т. ч. 12 458,1 млн. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 702,6 млн. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други.

Бюджетните **разходи, разгледани по функционален признак,** отразяват основните направления в политиката по КФП в рамките на бюджетния ресурс за 2025 година.

Разходи по консолидираната фискална програма по функции

РАЗХОДИ ПО ФУНКЦИИ	млн. лв.			%	
	ЗДБРБ за 2025 г.	Отчет Н1 2024	Отчет Н1 2025	Изпълнение Н1 2025 спрямо ЗДБРБ за 2025	Отчет Н1 2025 спрямо отчет Н1 2024
I. ОБЩИ ДЪРЖАВНИ СЛУЖБИ	4 919,9	1 836,1	1 942,2	39,5%	105,8%
II. ОТБРАНА И СИГУРНОСТ	11 703,2	4 336,1	5 458,0	46,6%	125,9%
III. ОБРАЗОВАНИЕ	10 236,6	3 669,7	4 311,1	42,1%	117,5%
IV. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ	11 543,0	4 756,6	5 717,8	49,5%	120,2%
V.СОЦИАЛНО ОСИГ., ПОДПОМАГАНЕ И ГРИЖИ	33 917,9	13 778,4	15 810,2	46,6%	114,7%
VI. ЖИЛИЩНО СТРОИТЕЛСТВО, БЛАГОУСТРОЙСТВО, КОМУНАЛНО СТОП. И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	4 080,4	122,7	1 274,7	31,2%	1038,6%
VII. КУЛТУРА, СПОРТ, ПОЧИВНИ ДЕЙНОСТИ И РЕЛИГИОЗНО ДЕЛО	1 518,2	718,1	783,5	51,6%	109,1%
VIII. ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ И УСЛУГИ	14 733,8	4 662,9	5 350,1	36,3%	114,7%
IX. РАЗХОДИ, НЕКЛАСИФИЦИРАНИ В ДР. ФУНКЦИИ	2 032,3	497,2	711,3	35,0%	143,0%
ОБЩО РАЗХОДИ	**94 685,4**	**34 377,8**	**41 359,0**	**43,7%**	**120,3%**

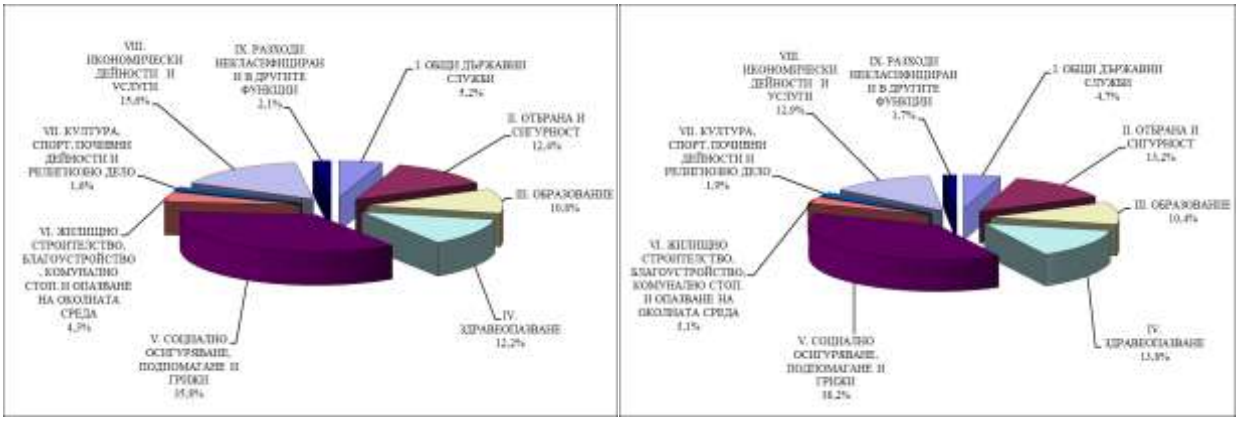
[5]Съгласно §1, т. 41 от Допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси.

*Във функция "IX. Разходи, некласифицирани в другите функции" по разчет е включен и резерва за непредвидени и неотложни разходи, а средствата, изразходвани за сметка на резерва по отчет, са посочени в съответните функции според функционалното предназначение на разхода. Разходите по функции не включват вноската на Република България за общия бюджет на ЕС.

Структурата на разходите по консолидираната фискална програма по функции (годишен разчет и отчет за първото полугодие на 2025 г.) е представена на следната графика:

Структура на разходите по функции по КФП

Годишен разчет за 2025 г. **Отчет първо полугодие 2025 г.**

Планираните разходи за функция ***общи държавни служби*** са предназначени за осигуряване на ефективно функциониране на органите на законодателната и изпълнителната власт, както и за финансиране на дейностите в сферата на науката. Изразходваните средства са насочени към осигуряване на условия за функционирането на централната и местната администрации с оглед изпълнение на възложените им дейности и задачи, свързани с провеждане на вътрешната и външната политика на страната във всичките им аспекти, в т.ч. и средства за българската помощ за развитие, изплащане на членския внос в международни организации, създаването и функционирането на устойчива система за постигане на максимална ефективност при събирането на данъците и осигурителните вноски, борба с корупцията, повишаване качеството на административните услуги, подобряване на митническия контрол, борбата срещу митническите и валутните нарушения, контрабандата и незаконния трафик на наркотици и други. Тук се включват и разходите, свързани с научна и изследователска дейност. Извършените разходи за тази функция към полугодието на 2025 г. са в размер на 1 942,2 млн. лв., което представлява 39,5 % от планираните с разчета за годината, като спрямо същия период на предходната година изразходваната сума е нараснала със 106,1 млн. лв. или 5,8 %.

Разходите за ***отбрана и сигурност*** са насочени към сферите на отбраната, сигурността и вътрешния ред, съдебната власт, както и дейностите по изпълнението на наказанията и защита на населението, управление и дейности при стихийни бедствия и аварии. Основните приоритети на политиката в областта на отбраната са: приемственост и устойчивост на развитието на въоръжените сили (ВС) чрез провеждане на реалистична отбранителна политика, която съответства на заплахите за сигурността на страната, на съюзните ни ангажименти в НАТО и ЕС и на наличните финансови ресурси; задълбочаване на трансатлантическото сътрудничество като гарант за сигурността и развитието на България; поддържане на съществуващите и постепенно развитие на нови отбранителни способности; поддържане и усвояването на плановете за бойна готовност и на моделите за работа на всички нива; разширяване на участието на ВС в интегрираната система за реакции при кризи за по-ефективна защита на населението при бедствия; създаване на условия за висока мотивация и професионален подбор в Българската армия;

законодателно уреждане на националната координация на специалните служби. Политиката в областта на сигурността и вътрешния ред се реализира в следните направления: защита на националната сигурност, опазване на обществения ред и борба с корупцията, противодействие на тежките престъпления срещу личността и собствеността на гражданите; намаляване щетите за икономиката на страната от дейността на организираните престъпни групи и недопускане извършването на терористични действия; охрана и контрол на държавната граница и противодействие на незаконната миграция; повишаване на ефективността при контрола и организацията на движението по пътищата и внедряване на технически системи за наблюдение и контрол с цел намаляване на пътно-транспортните произшествия; осигуряване на пожарна безопасност и защита на населението при пожари, бедствия и други извънредни ситуации; осигуряване на лична постова и техническа охрана, специализиран транспорт и пропускателен режим; обезпечаване на оперативната и разузнавателна дейност; информационно-аналитично обезпечаване на държавното ръководство за подпомагане процеса на вземане на решения с цел защита на националната сигурност и интересите на Република България. В областта на правосъдието се реализират следните дейности: подобряване управлението и организацията на работата на съдебната власт; постигане на равен достъп до правосъдие и на европейски стандарти в областта на правната помощ; осъществяване на правосъдие и правораздавателна власт с цел защита правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата; развитие на информационна стратегия на правораздавателните органи; укрепване на професионалната квалификация на правоприлагащите органи; укрепването на пенитенциарната система (свързана с изпълнение на наказанието лишаване от свобода) и инфраструктурата по сигурността в затворите и следствените арести; електронно правосъдие. Общият размер на разходите за отбрана и сигурност за първото полугодие на 2025 г. е 5 458,0 млн. лв., което представлява 46,6 % от планираните средства за годината. Съпоставени със същия период на предходната година, разходите за отбрана и сигурност нарастват с 1 121,9 млн. лв. (25,9 %).

Политиките в сферата на ***образованието*** са насочени към посрещане на основните предизвикателства и подпомагане на изпълнението на ключовите политики в сектора. За реализиране на образователните приоритети в сферата на предучилищното и училищното образование се изпълняват комплексни мерки и действия, гарантиращи равен достъп до качествено образование чрез осигуряване на безплатен транспорт на децата и учениците и целодневна организация на учебния ден в средищните училища; допълнително финансиране на защитени училища и детски градини; основен ремонт, реконструкция и строителство на нови детски градини и училища, спортни площадки и салони, както и тяхното съвременно оборудване; преминаване към нов етап от внедряването на компютърни технологии в системата, базиран на електронното обучение и информационните технологии. В това функционално направление важна цел е и предприемане на мерки за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система, повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и обучението на българите в чужбина. Реализирането на политиките в областта на висшето образование се осъществява чрез осигуряване на финансиране, насочено към резултатите от обучението; чрез засилване взаимодействието между висшите училища и бизнеса; чрез стимулиране на научното развитие и кариерно израстване на преподавателите от висшите училища; чрез подкрепа на мобилността на студенти и преподаватели. Важна цел в рамките на политиката в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал е както повишаване на инвестициите в научноизследователската и развойна дейност, така и увеличаване на дела на лицата със завършено висше образование. Размерът на разходите за функция образование за полугодието на 2025 г. е 4 311,1 млн. лв., като представляват 42,1 % от разчетените за 2025 г. и със 17,5 % (641,4 млн. лв.) повече от същия период на предходната година.

Разходите в сферата на ***здравеопазването*** през първото полугодие на 2025 г. са в размер на 5 717,8 млн. лв., което е с 20,2 % (961,2 млн. лв.) повече от полугодието на 2024 г., и представляват 49,5 % от годишния разчет. Постоянен приоритет в областта на здравеопазването е осигуряването на сигурност, стабилност и предвидимост в системата, като се създадат предпоставки за контрол и ефективност на разходите и същевременно се гарантира качеството на лечението и достъпа до медицинска помощ. Като приоритетни направления и дейности са и спешната медицинска помощ, електронното здравеопазване, майчиното и детското здравеопазване, асистираната репродукция, лечебните заведения за болнична помощ, както и лекарствената политика. Чрез бюджета на Министерството на здравеопазването се финансират програмите и дейностите, осъществявани от бюджетните структури в областта на общественото здраве, спешната помощ, стационарната психиатрична помощ, медико-социалните грижи за деца, лечение в чужбина и други. Финансово се обезпечават национални програми и централни доставки за профилактика, контрол и лечение на социално-значими заболявания, осигуряване на ваксини за задължителни имунизации и реимунизации, както и обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването. Запазват се ангажиментите на държавата по отношение финансирането на определени дейности в лечебните заведения за болнична помощ, които остават държавна отговорност – психиатрична помощ, спешна медицинска помощ, лечение на болни от ХИВ/СПИН, трансплантация на тъкани, органи и клетки, медицинска експертиза на работоспособността и други, както и финансово подпомагане на лечебни заведения за болнична помощ в отдалечени и трудно достъпни райони, в които липсата на здравни звена представлява сериозен риск за населението.

С най-голям относителен дял в разходите по КФП към полугодието на 2025 г. са средствата за сферата на ***социалното осигуряване, подпомагане и грижи***. В голяма степен това се предопределя от демографски и икономически фактори в страната. Разходите за социално осигуряване, подпомагане и грижи са насочени към реализиране на приоритетите в сферата на пенсионното осигуряване, социалното подпомагане и гарантиране на социалната защита на уязвимите групи от населението, към активните мерки по заетостта, както и реализирането на редица мерки за социална защита. По отношение на пенсионната политика приоритет е осигуряването на адекватни пенсионни доходи за всички, които да гарантират разумен жизнен стандарт след пенсиониране. В областта на социалните помощи приоритет остават гарантирането на социалната защита на уязвимите групи от населението чрез по-добра целенасоченост на социалните помощи, повишаването на ефективността на програмите, прилагането на диференциран подход, усъвършенстването на нормативната уредба в сферата на социалното подпомагане и оптимизирането на институционалната структура, свързана със социалната защита на най-нискодоходните и рискови групи от населението. Целта на реализираните активни мерки на пазара на труда е постигането на по-висока и устойчива заетост, интегриране на пазара на труда на безработните и неактивните лица в трудоспособна възраст чрез насърчаване разкриването на нови работни места и подобряване на посредническите услуги по заетостта; намаляване на безработицата и неактивността сред младежите; насърчаване на трудовата заетост на трайно безработни лица в трудоспособна възраст. Политиката за интеграцията на хората с увреждания е насочена към създаване на условия и гаранции за равнопоставеност, индивидуална оценка на потребностите, социална интеграция и упражняване на правата, защитата на хората с увреждания и техните семейства, както и интегрирането на тези лица в работна среда. С разчетите към ЗДБРБ за 2025 г. за политики и мерки във функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи” са предназначени 35,8 на сто от разходите по КФП (без вноската в общия бюджет на ЕС). Извършените разходи за функцията към полугодието са в размер на 15 810,2 млн. лв. или 46,6 % от разчета за годината. Спрямо предходната година разходите по функцията са повече с 2 031,8 млн. лв. или 14,7 %.

Разходите за дейностите по жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда през първите шест месеца на годината са в

размер на 1 274,7 млн. лв., което представлява 31,2 % от разчетите за 2025 г. и с 1 152 млн. лв. повече спрямо отчетените за същия период на предходната година, като следва да бъде взето предвид, че през месец февруари 2024 г. има отчетена трансакция по възстановяване на разходи от сметка за чужди средства на Министерството на регионалното развитие и благоустройството обратно към бюджета на министерството в размер на 1 200,0 млн. лв. При елиминирането на тази трансакция, с оглед съпоставимост, разходите в тази функция към края на юни 2025 г. са близки по размер с отчетените за същия период на предходната година. Дейностите в това функционално направление са насочени за изпълнение на политиката в областта на интегрираното развитие на регионите в страната и намаляване на различията, както и подобряване на тяхната инфраструктурна свързаност. Един от основните приоритети в това функционално направление е ефективното и ефикасно използване на публичните финанси за подобряване качеството на жизнената среда и създаване на работни места. Финансират се разходи за изграждане, реконструкция и рехабилитация на канализационна и вътрешна водопроводна мрежа в населени места, разходи за устройствено планиране, кадастрални карти и регистри, разходи за геозащита, поддържане, модернизация и изграждане на техническата инфраструктура и интегрирано управление на водните ресурси. При дейностите по опазване на околната среда се изпълняват проекти, свързани с изграждането на екологични обекти като пречиствателни станции за отпадъчни води, канализационни мрежи и довеждащи колектори, съоръжения за защита на коритата и бреговете от ерозия, съоръжения за регулиране на оттока на реките и създаване на водни площи с местно значение, голяма част от които са по бюджетите на общините. В тази област се осигуряват средства за финансиране строителството на нови или рекултивация на съществуващи депа, инсталации или съоръжения за управление на отпадъците. Част от основните дейности в това функционално направление са свързани с прилагане на механизми за превенция и контрол за намаляване на общия натиск от различните източници и дейности върху околната среда. В тази функция се отчитат и разходите, свързани с поддържането на чистотата и благоустрояването, извършвани от фирми или общински предприятия.

Разходите за ***култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело*** за първото полугодие на 2025 г. са в размер на 783,5 млн. лв. или 51,6 % от разчета за годината и с 65,4 млн. лв. (9,1 %) повече спрямо отчетените за същия период на предходната година. Политиката в областта на културата е свързана с укрепването, популяризирането и развитието на българската идентичност, култура и духовни ценности, опазване на движимото и недвижимото културно наследство и оптимизиране на действащата система на финансиране в мрежата на сценичните изкуства и повишаване на ефективността на маркетинга и атрактивността на предлаганите културни продукти. Отчетените разходи за финансиране на културата за първото шестмесечие на 2025 г. са в размер на 573,8 млн. лв. Политиките в областта на физическата култура и спорта са насочени към насърчаване на учащите от различните възрастови групи към физическа активност, здравословен начин на живот и създаване на навици за занимания със спорт, укрепване на здравето на гражданите чрез здравословна физическа активност и осигуряване на условия за практикуване на спорт, за развитие на елитния спорт на регионално, национално и международно ниво чрез реализиране на програми, оптимизиране управлението на спортната подготовка и подобряване на координацията между държавните институции, общините и спортните организации, както и изграждане, реконструкция и модернизация на спортните обекти и съоръжения. Разходите в тази група към 30.06.2025 г. са 151,2 млн. лв. Към края на юни 2025 г. разходите за финансиране на почивни дейности са 19,0 млн. лв., а в областта на религиозно дело – 39,6 млн. лева.

Разходите за ***икономическите дейности и услуги*** за първото полугодие на 2025 г. са в размер на 5 350,1 млн. лв. или 36,3 % от разчета за годината. Сравнени със същия период на 2024 г., разходите са повече с 14,7 % (687,2 млн. лв.). С използваните средства се осъществява държавната политика по отношение на реалния сектор, политиките в селското и горското стопанство, рибарството и аквакултурите, както и приоритетните

политики в сферата на енергетиката, проекти в сферата на транспорта, проекти, свързани с енергийната сигурност и ефективност, промишлеността, строителството и туризма. Основните приоритети в областта на енергетиката са насочени към устойчиво енергийно развитие на страната, ефективно използване на енергията и енергийните ресурси, задоволяване потребностите на обществото от електрическа и топлинна енергия, природен газ и горива, установяване на по-чисто и ефективно производство на енергия чрез рационално използване на конвенционалните и възобновяеми източници на енергия (ВИ), минимизиране влиянието на производството, преноса и използването на енергия върху околната среда, подобряване управлението на природните ресурси. Специфична дейност в областта е извеждане на ядрени съоръжения от експлоатация и безопасно съхранение на ядрени отпадъци, извършване на експертизи и обследвания на енергийни потребители, разработване на мерки за намаляване на енергийното потребление в индустрията, осъществяване на дейности и програми за енергийна ефективност. Една от основните цели в областта на енергетиката е свързана с пълна либерализация на пазарите на електроенергия и газ и интегрирането им в Общия европейски енергиен пазар, както и защитата на уязвимите потребители. Насърчава се въвеждането на енергоефективни и екологосъобразни технологии в промишления и енергийния сектор. Изграждането и модернизирането на транспортната инфраструктура на страната е също сред основните приоритети. В това функционално направление се осъществяват дейностите в областта на осигуряването на ефективен и устойчив транспорт, развитието на екологосъобразни, безопасни и сигурни видове транспорт и висококачествени транспортно-логистични услуги, подобряване на свързаността на българската транспортна система с единното европейско транспортно пространство, ограничаване на негативното въздействие на транспорта върху околната среда и здравето на хората, повишаване на сигурността и безопасността на транспортната система, развитието на модерна съобщителна и пощенска инфраструктура, подкрепа за балансирано регионално развитие, изграждане на съвременна електронна инфраструктура и услуги, както и технологично развитие и иновации. В областта на селското стопанство приоритетите са свързани с: борбата със заразни и паразитни болести, събиране и унищожаване на високорискови отпадъци, охрана и възпроизводство на горите, с издръжка на горската и ловна стража с оглед опазване на горите и дивеча; с опазване, възстановяване и подобряване на почвеното плодородие и екологичните функции на почвената покривка; с осъществяване на противоградова защита на продукцията в селското стопанство; с опазване и възпроизводство на рибата и аквакултурите и други. В областта на туризма осъществяваните приоритети са свързани с: насърчаване предоставянето на качествени услуги и защита правата и сигурността на потребителите; постигане на ефективна координация между институциите, ангажирани с определяне и осъществяване на политиката в туризма; взаимодействие с туристическия бизнес, нарастване на приходите от международен туризъм в България; превръщане на подходящото културно-историческо наследство в част от инфраструктурата на туризма; разнообразяване на предлаганите продукти с цел целогодишно използване на туристическия потенциал на страната. В областта на промишлеността и строителството се реализира политиката, насочена към постигане на устойчиво икономическо развитие и конкурентоспособност на българската икономика. Със средствата в тази област се осъществяват дейностите по насърчаване създаването и развитието на микро, малки и средни предприятия, подкрепа на процеса на предприемачество, насърчаване създаването на предприятия, базирани на иновативни идеи и стимулиране на научно-изследователската и развойна дейност, стимулиране на пазарно ориентирани научно-приложни изследвания, предназначени за индустрията и създаване на условия за привличане на частни капитали за финансиране на иновации, подобряване на бизнес средата, дейности в областта на метрологията и техническия надзор, на патентната дейност, на дейностите по акредитиране на лаборатории и органи, на обществените поръчки и други.

Разходите, некласифицирани в другите функции, обхващат лихвените плащания по обслужване на държавния, общинския и дълга на други разпоредители. Годишният разчет

в ЗДБРБ за 2025 г. за функция „Разходи, некласифицирани в другите функции” включва и резерва за непредвидени и неотложни разходи. Средствата, изразходвани за сметка на резерва по отчет, са отчетени в съответните функции според функционалното предназначение на разхода. За първото полугодие на 2025 г. отчетените разходи в тази функция са в размер на 711,3 млн. лева.

1. Изпълнение на приходите по видове по консолидираната фискална програма

Отчетът на приходите, помощите и даренията по консолидираната фискална програма към първото полугодие на 2024 г. и 2025 г. по основни приходни групи е представен в следната таблица:

Приходи, помощи и дарения по КФП за първото полугодие на 2024 г. и 2025 г.

ПОКАЗАТЕЛИ	Отчет Н1 2024 (млн. лв.)	2025 г.		Отчет Н1 2025 спрямо Н1 2024	Изпълнение Н1 2025 спрямо Програма 2025
		Програма 2025 г. (млн. лв.)	Отчет Н1 2025 (млн. лв.)		
ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	**34 495,4**	**90 270,8**	**39 022,5**	**113,1%**	**43,2%**
Данъчни приходи	**27 204,5**	**70 843,2**	**31 869,0**	**117,1%**	**45,0%**
Преки данъци	5 418,9	14 630,4	7 046,2	130,0%	48,2%
Корпоративни данъци	2 144,4	6 619,4	3 200,2	149,2%	48,3%
- от нефинансови предприятия *	1 860,6	5 951,5	2 192,8	117,9%	36,8%
- финансов сектор	283,7	668,0	1 007,3	355,0%	150,8%
Данък в/у доходите на физическите лица	3 274,6	8 011,0	3 846,0	117,5%	48,0%
Други данъци	1 276,5	2 280,8	1 519,5	119,0%	66,6%
Приходи на осигурителни фондове	8 698,2	20 963,8	9 907,4	113,9%	47,3%
- НОИ, УПФ и ФГВРС	6 277,7	15 217,1	7 183,0	114,4%	47,2%
- НЗОК	2 420,5	5 746,7	2 724,4	112,6%	47,4%
Косвени данъци, в т.ч.:	11 810,8	32 968,2	13 395,8	113,4%	40,6%
ДДС	8 428,1	24 833,6	9 684,4	114,9%	39,0%
Акцизи	3 210,9	7 693,0	3 491,2	108,7%	45,4%
Мита и митнически такси	140,2	367,0	183,2	130,7%	49,9%
Данък върху застрахователните премии	31,8	74,6	37,0	116,6%	49,6%
Неданъчни приходи	**5 291,3**	**11 988,7**	**5 776,9**	**109,2%**	**48,2%**
Помощи и дарения	**1 999,6**	**7 438,9**	**1 376,6**	**68,8%**	**18,5%**

* *Вкл. данъци върху дивидентите, ликвидационните дялове и доходите на местни и чуждестранни лица.*

➢ Общият размер на **приходите, помощите и даренията по КФП** към 30.06.2025 г. е **39 022,5 млн. лв.,** което представлява 43,2 % от годишните разчети към ЗДБРБ за 2025 г. Съпоставени със същия период на предходната година, постъпленията към юни 2025 г. нарастват с 4,5 млрд. лв. (13,1 %), като основната част от този ръст се формира от данъчните приходи (ръст от 4,7 млрд. лв., 17,1 на сто). Неданъчните приходи по КФП нарастват номинално с 0,5 млрд. лв. (9,2 %), докато постъпленията в частта на помощите и даренията (основно грантове по програмите и фондовете на ЕС) са по-малко с 0,6 млрд. лв. спрямо отчетените за същия период на предходната година.

Приходите от **данъци по КФП** за първото полугодие на 2025 г. са в размер на **31 869,0 млн. лв.** или 45,0 % от разчетените по ЗДБРБ за 2025 г. Относителният дял на данъчните приходи в общата сума на приходите по консолидираната фискална програма е 81,7 процента. Съпоставени със същия период на предходната година, данъчните приходи нарастват номинално с 4 664,5 млн. лв. или 17,1 %. Номиналният ръст на данъчните приходи за първите шест месеца на 2025 г. спрямо същия период на предходната година изпреварва значително ръста на икономиката и натрупаната инфлация за периода.

Постъпленията в групата на ***преките данъци*** за първото полугодие на 2025 г. са в размер на 7 046,2 млн. лв., което представлява изпълнение от 48,2 % от разчета за годината, при

5 418,9 млн. лв. за същия период на 2024 година. Ръстът при преките данъци е 30,0 % (1 627,3 млн. лв.).

Отчетените **приходи от социални и здравноосигурителни вноски** към 30.06.2025 г. са в размер на 9 907,4 млн. лв. или 47,3 % изпълнение спрямо разчета. В номинално изражение осигурителните вноски са повече от същия период на предходната година с 13,9 % или 1 209,2 млн. лева.

Постъпленията от ***косвени данъци*** са в размер на 13 395,8 млн. лв., което представлява 40,6 % от предвидените в ЗДБРБ за 2025 г. Спрямо полугодието на предходната година е налице нарастване от 1 585,0 млн. лв. (13,4 %).

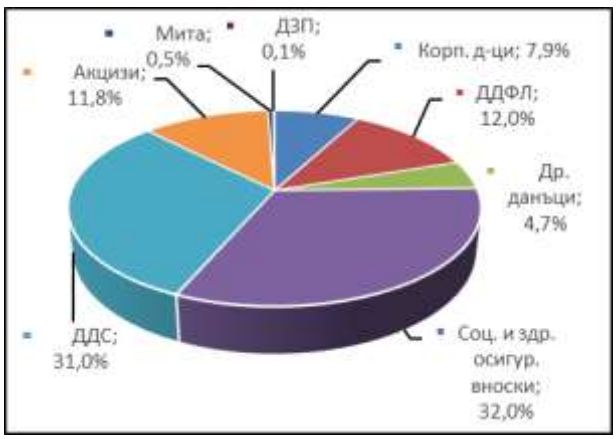
Постъпленията от ***други данъци*** (включват други данъци по ЗКПО, имуществени данъци и др.) са в размер на 1 519,5 млн. лв., което представлява 66,6 % от разчетите към ЗДБРБ за 2025 г., като нарастват с 19,0 % (243,0 млн. лв.) спрямо юни 2024 година.

Неданъчните приходи са в размер на 5 776,9 млн. лв., което представлява 48,2 % изпълнение на годишните разчети. В сравнение с предходната година тези приходи нарастват с 485,6 млн. лв. (9,2 %).

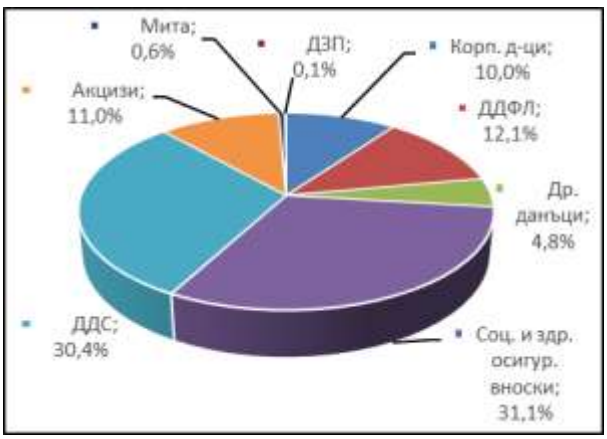
Постъпленията от **помощи и дарения** от страната и чужбина (основно помощи от фондовете на ЕС) са в размер на 1 376,6 млн. лв., което представлява 18,5 % от годишния разчет. Относително ниското изпълнение на разчетите за постъпления от помощи и дарения се дължи главно на забавянето на постъпленията по втория, респективно третия транш по Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ). Към настоящия момент второто искане за плащане, което е изпратено повторно към ЕК на 23.07.2025 г., е в етап на оценка, а за третия транш се полагат максимални усилия за компенсиране на изоставането към момента и своевременно изпращане на трето искане за плащане по МВУ и получаването му до края на 2025 г.

Структура на данъчните приходи по консолидирания бюджет за първото полугодие на 2024 г. и 2025 г.

юни 2024 г.

юни 2025 г.

1.1 Преки данъци

1.1.1 Корпоративни данъци

Приходите от корпоративни данъци по КФП (вкл. данък върху дивидентите и доходите) към края на месец юни 2025 г. са в размер на 3 200,2 млн. лв. или 48,3 % от годишния разчет и заемат 10,0 % в общия размер на данъчните приходи. Спрямо полугодието на 2024 г. са постъпили с 1 055,8 млн. лв. (49,2 %) повече приходи.

✓ **Корпоративен данък**

Приходите от корпоративен данък за периода са в размер на 3 136,6 млн. лв. и представляват 48,7 % от годишния разчет за 2025 година. Относителният дял на корпоративния данък в данъчните постъпления по консолидираната фискална програма е 9,8 %. Спрямо юни 2024 г. се отчита увеличение от 50,8 % или 1 057,3 млн. лева.

Постъпленията от ***корпоративен данък*** през 2025 г. са в пряка зависимост от следните показатели:

- декларирана данъчна печалба по подадените ГДД за 2024 г.;
- декларирана данъчна загуба за 2024 г.;
- общ размер на авансовите вноски, които данъчно задължените лица правят въз основа на прогнозната данъчна печалба за текущата година;
- общ размер на разликата за внасяне по ГДД за 2024 г.;
- начислените по ревизионни актове суми за корпоративен данък;
- относителния дял на постигнатата събираемост при корпоративния данък.

Върху размера на приходите от корпоративен данък влияние оказват и прилагането на преференцията за пренасяне на данъчни загуби, както и на възможността за допълнителна еднократна корекция на годишната данъчна декларация при откриване на счетоводни или други грешки и при отразяване на коригиращи събития по смисъла на приложимите счетоводни стандарти в срок до 30 септември на текущата година.

Приходите от *корпоративен данък на нефинансовите предприятия (вкл. юридически лица с нестопанска цел)* към 30.06.2025 г. са в размер на 2 129,3 млн. лв., което представлява 36,9 % от предвидените в ЗДБРБ за 2025 година. Съпоставени с юни 2024 г., приходите от данъка нарастват с 333,7 млн. лв. (18,6 на сто).

✓ **Данък върху дивидентите и ликвидационните дялове на местни и чуждестранни юридически лица (ЧЮЛ) и данък върху доходите на ЧЮЛ**

Постъпленията от тези данъци за полугодието на 2025 г. са в размер на 63,6 млн. лв. или 36,4 % от разчета за годината, като за същия период на предходната година са постъпили 65,0 млн. лева.

1.1.2 Данък върху доходите на физическите лица

Приходите от данъка върху доходите на физически лица за отчетния период са в размер на 3 846,0 млн. лв. или 48,0 % от годишния разчет и формират 12,1 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи. Върху размера на постъпленията от ДДФЛ основно влияние оказват икономическата активност и развитието на пазара на труда, предприетите законодателни и административни мерки в областта на трудовото, социалното и данъчното законодателство, както и мерките за повишаване на събираемостта на задължения за минали периоди и тематичните кампании за контрол, провеждани от НАП.

По трудови правоотношения приходите от данъка към юни 2025 г. са 3 217,2 млн. лв., като нарастват с 512,5 млн. лв. (18,9 %) в сравнение със същия период на предходната година.

Фактор за нарастване на тази група данъчни приходи е отчетения висок номинален ръст на средната работна заплата, както в частния сектор, така и в обществения сектор, в т. ч. увеличението на заплатите в сферата на образованието и на разходите за персонал в бюджетните организации. Друг съществен фактор е увеличението от 1 януари 2025 г. (съгласно постановения механизъм в чл. 244, ал. 2 от Кодекса на труда) на минималната работна заплата за страната от 933 лв. на 1077 лв. или с 15,4 %.

Влияние върху приходите от трудови правоотношения в посока намаление в началото на годината оказва ползването на облекченията за деца по чл. 22в и чл. 22г от ЗДДФЛ чрез

подаване на декларация по образец при работодателя през месец декември. Очаква се ползването на облекченията за деца по чл. 22в и чл. 22г от ЗДДФЛ чрез подаване на годишната данъчна декларация за доходите, придобити през 2024 г., както и авансовото ползване при работодател за придобитите доходи през 2025 г. да окаже въздействие и през следващите отчетни периоди.

По извънтрудови правоотношения (свободни професии, граждански договори, еднолични търговци и др.) приходите от данъка към юни 2025 г. са в размер на 309,5 млн. лв., което представлява 62,9 % от годишния план. За отчетния период на 2025 г. са постъпили с 60,4 млн. лв. повече приходи (ръст 24,3 %) спрямо края на юни 2024 година. Основно влияние върху тези приходи оказват резултатите от годишните данъчни декларации по чл. 50 от ЗДДФЛ (дължим данък за довнасяне или надвнесен данък) и дължимите авансови вноски, както и плащанията за минали години и размера на възстановения и прихванат данък. Възстановяването на суми при ползването на данъчното облекчение за деца по чл. 22в и данъчното облекчение за деца с увреждания по чл. 22г от ЗДДФЛ с подаването на годишните декларации води до намаление на постъпленията в тази група данъци.

Приходите от *окончателния годишен (патентен) данък и данък върху таксиметров превоз на пътници* по консолидирания бюджет за полугодието на 2025 г. са 8,4 млн. лв.

Окончателен данък на местните и чуждестранни физически лица, данък върху дивидентите и ликвидационните дялове на местни и чуждестранни физически лица - постъпленията от тези данъци са в размер на 310,9 млн. лв., което е 47,7 % изпълнение на годишния план. Към месец юни постъпленията са с 1,9 млн. лв. по-малко (0,6 %) спрямо 2024 година. Размерът на тези приходи се дължи както на отчетените финансови резултати от нефинансовите предприятия през 2024 г., така и от предприетите законодателни и контролни мерки. Влияние върху изпълнението на приходите от данък върху дивидентите и ликвидационните дялове на местни и чуждестранни физически и юридически лица имат предприетите контролни действия от НАП за проверка на касови наличности. Контролните действия са насочени приоритетно към лица, за които има информация за висока касова наличност (над 100 хил. лв.), и при които има риск от наличие на сделки, сключени при условия, водещи до отклонение от данъчно облагане, наличието на скрито разпределение на печалбата по смисъла на § 1, т. 5 от ДР на ЗКПО. Скритото разпределение на печалбата се третира като дивидент, за който се внася 5 % данък върху разпределените суми. Постъпленията от данъка върху дивидентите нарастват допълнително в резултат на действащата разпоредба от Закона за ограничаване на плащанията в брой (чл. 3, ал. 4, т. 3) - плащанията на територията на страната на дивиденти със стойност равна на или надвишаваща 1 000 лв. да се извършват само чрез превод или внасяне по платежна сметка.

1.2 Други данъци

Приходите от други данъци по консолидирания бюджет включват основно алтернативните данъци по ЗКПО и имуществени данъци по Закона за местните данъци и такси. Постъпилите приходи в тази група към 30.06.2025 г. са в размер на 1 519,5 млн. лв. или 66,6 % от разчета за годината и бележат ръст от 19,0 % (243,0 млн. лв.) спрямо постъпленията за шестмесечието на 2024 година.

- ✓ **Други данъци по Закона за корпоративното подоходно облагане**

Постъпленията от други данъци по ЗКПО по консолидираната фискална програма към юни 2025 г. са в размер на 161,1 млн. лв. или 70,8 % от годишния план. В сравнение със същия период на 2024 г. постъпленията от тази група данъци нарастват с 28,6 млн. лв. (21,6 %). Най-голям относителен дял в общата сума за отчетния период имат постъпленията от данъка върху хазартната дейност (36,2 %), следван от данъка върху представителните разходи (22,6 %), данъка върху приходите на бюджетните предприятия (21,1 %) и данъка върху социалните разходи, предоставяни в натура (20,0 %).

- ✓ **Имуществени данъци по Закона за местните данъци и такси**

Имуществените данъци включват данък върху недвижимите имоти, данък върху превозните средства, данък при придобиване на имущество по дарения и възмезден начин, данък върху наследствата и туристически данък, които постъпват по бюджетите на общините. Постъпленията в тази група към 30.06.2025 г. възлизат на 1 040,1 млн. лв., което представлява 62,9 % от годишния разчет, като нарастват номинално със 125,4 млн. лв. (13,7 %) спрямо постъпленията за същия период на предходната година. В структурно отношение най-голям дял заемат постъпленията от данък при придобиване на имущество по дарения и възмезден начин (33,9 %), данък върху недвижимите имоти (33,8 %), следват данък върху превозните средства (31,3 %) и туристически данък (1,1 %). Данъкът върху наследствата, освен че има инцидентен характер, предвид нормативно определения изключително ограничен обхват, е от несъществено значение в общите приходи от имуществени данъци.

1.3 Приходи от социални и здравноосигурителни вноски

Общата сума на приходите от социално и здравноосигурителни вноски към края на месец юни 2025 г. е в размер на 9 907,4 млн. лв., което представлява 47,3 % от планираните за годината.

Осигурителните вноски по бюджетите, администрирани от НОИ (вкл. държавното обществено осигуряване, фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите" и Учителски пенсионен фонд), са в размер на 7 183,0 млн. лв. и представляват 47,2 % от предвиденото в ЗБДОО за 2025 година. Върху изпълнението на приходите от осигурителни вноски влияние оказват същите фактори, както и върху приходите от трудови правоотношения по ДДФЛ, вкл. и промяната в размера на максималния осигурителен доход от 1.04.2025 г. от 3 750 на 4 130 лв.

Здравноосигурителните вноски по бюджета на Националната здравноосигурителна каса са в размер на 2 724,4 млн. лв. или 47,4 % от предвидените за годината.

1.4 Косвени данъци

1.4.1 Данък върху добавената стойност

С най-голям относителен дял сред видовете данъци по КФП за първото полугодие на 2025 г. е данъкът върху добавената стойност – 30,4 %. Отчетените постъпления са в размер на 9 684,4 млн. лв. или 39,0 % от годишния разчет, като нарастват с 1 256,3 млн. лв. (14,9 %) спрямо отчетените за същия период на предходната година.
Нетният размер на приходите от *ДДС от внос* към юни 2025 г. е 3 171,3 млн. лв., което е близко до отчетеното за същия период на миналата година – 3 138,8 млн. лв. Разглеждайки декларирания ДДС при внос по групи стоки, съобразно Класификатора на широките икономически категории (ВЕС), през първото полугодие на 2025 г. спрямо същия период на предходната година се наблюдава нарастване при групите „Промишлени доставки", „Инвестиционни стоки", „Транспортно оборудване" и „Потребителски стоки, храни и напитки". Спад се отчита в групата „Горива и смазочни материали". Върху постъпленията от ДДС от внос влияние оказва възможността за отложено начисляване на ДДС от вносител при внос на стоки от трети страни, в съответствие с разпоредбата на чл. 167а от Закона за данък върху добавената стойност. Ефектът от прилагането на този режим към края на юни 2025 г. е неначислен ДДС при внос в размер на 642,8 млн. лв., което е със 142,5 млн. лв. по-малко спрямо 2024 г. (спад от 18,1 %). Стоките с най-значителен дял са: руди, шлаки и пепели – 311,7 млн. лв. (намаление със 188,3 млн. лв., 37,7 % спад), мед и изделия от мед – 147,9 млн. лв. (увеличение с 30,6 млн. лв., 26,1 % ръст) и чугун, желязо и стомана – 82,4 млн. лв. (увеличение с 4,6 млн. лв., 6,0 % ръст). Изброените три групи стоки формират 84,3 % от неначисления ДДС при внос за първите шест месеца на 2025 година.

Постъпленията от ДДС от внос по групи стоки са както следва:

млн. лв.

Групи стоки с начислен ДДС от внос	Отчет 30.06.2024	Отчет 30.06.2025	Относителен дял	Ръст 2025/2024
Промишлени доставки	868.3	970.4	30.9%	11.8%
Горива и смазочни материали	896.5	527.8	16.8%	-41.1%
Инвестиционни стоки	543.6	622.5	19.8%	14.5%
Транспортно оборудване	167.1	265.9	8.5%	59.1%
Потребителски стоки, храни, напитки и др.	631.0	757.7	24.1%	20.1%
Начислен ДДС от внос	3 106.5	3 144.3	100.0%	1.2%
Касови постъпления на ДДС от внос (нето)	3 138.8	3 171.3		1.0%

Начисленият ДДС при внос на *промишлени доставки* е в размер на 970,4 млн. лв., като отчитат увеличение от 102,1 млн. лв. (11,8 %). Индексът на цените на промишлените доставки, обложени с ДДС при внос намалява с 0,9 %, а индексът на количествата се увеличава с 12,8 %.

Постъпленията от внос на *горива и смазочни материали* са в размер на 527,8 млн. лв., с 368,7 млн. лв. (41,1 %) по-малко спрямо юни 2024 година. Цените на стоките, за които е начислен ДДС при внос намаляват с 13,0 %, а количествата с 32,4 %. Начислените суми за ДДС при внос на суров петрол към месец юни 2025 г. са в размер на 371,8 млн. лв., при 776,9 млн. лв. през същия период на 2024 г. (спад от 405,1 млн. лева, 52,1 %). Касовите постъпления от суров петрол по подадени митнически декларации са в размер на 350,3 млн. лв., с 422,6 млн. лв. (54,7 %) по-малко спрямо съпоставимия период на 2024 г. Считано от 20 декември 2024 г. влезе в сила пълна забрана за внос на стоки от Руската федерация, класирани в кодове по КН за различни видове нефтен газ и код 7202, на основание чл. 3вб от Регламент (ЕС) № 833/2014. Начисленият ДДС при внос през периода януари – юни 2025 г. от втечнен нефтен газ с тези кодове е в размер на 33,1 млн. лв., спад с 2,5 млн. лв. (7,0 %) спрямо януари - юни 2024 година. В групата на „Горива и смазочни материали“ попадат стоките с тарифен код 271121 (Природен газ). Съгласно чл. 58, ал. 1, т.10 от ЗДДС не се събира ДДС при внос за природен газ, доставен по газопроводи. Отчетена е тенденция за значително покачване на количествата внесен природен газ. През периода януари – юни 2025 г. са внесени 60 916 TJO, което е близо 3 пъти повече спрямо същия период на 2024 г. Това от своя страна води до увеличаване на вноса от трети страни без ефект върху приходите от ДДС при внос.

Декларираните суми от ДДС при внос на *инвестиционни стоки* са в размер на 622,5 млн. лв., като се регистрира увеличение с 14,5 % (78,9 млн. лв.) спрямо юни 2024 година. Наблюдава се увеличение на внесените количества на стоки със 17,8 %, а цените им се понижават с 2,8 %. Най-голям ръст се наблюдава в начисления ДДС при внос на ядрени реактори, котли, машини, апарати и механизми; части за тези машини или апарати – повишение от 79,7 млн. лева (33,4 %).

От внос на *транспортно оборудване* през отчетния период са начислени 265,9 млн. лв., с 98,8 млн. лв. (59,1 %) повече в сравнение с периода януари-юни 2024 година. Индексът на физическите обеми на транспортно оборудване, обложено с ДДС при внос, се увеличава със 73,2 %, а индексът на цените на тези стоки намалява с 8,2 % спрямо месец юни 2024 година.

Декларираните суми от ДДС при внос на *потребителски стоки, храни, напитки и други* общо са в размер на 757,7 млн. лв., като се увеличават със 126,7 млн. лв. (20,1 %) в

сравнение със същия период на 2024 г. Постъпленията от внос на потребителски стоки са в размер на 320,8 млн. лв., регистрира се повишение от 44,0 млн. лв. (15,9 %) в сравнение с първите шест месеца на 2024 година. Начисленият ДДС при внос от храни и напитки е в размер на 368,4 млн. лв. или ръст от 57,4 млн. лева (18,4 %). При храните и напитките се наблюдава спад на количествата стоки, обложени с ДДС при внос с 0,7 % и ръст на цените с до 19,3 %. Докато при потребителските стоки количествата показват повишение с 15,5 %, а цените с 0,4 %.

Постъпленията от ***ДДС при сделки в страната и ВОП (нето)*** към юни 2025 г. възлизат на 6 513,0 млн. лв. Сравнени с данните за същия период на предходната година, постъпленията нарастват с 23,1 % (1 223,8 млн. лв.). Деклариранияят ДДС за възстановяване зависи от размера на износа и извършените инвестиции. Регистрираните лица по ДДС упражняват право на данъчен кредит чрез приспадане по реда на чл. 92, ал. 1 от ЗДДС или чрез ефективно възстановяване от данъчната администрация след определения срок. Приспаднатият данък за първите шест месеца на 2025 г. е 546,7 млн. лв. и е с 93,8 млн. лв. повече от 2024 година. Възстановеният данък се намалява и е в размер на 5 334,0 млн. лв., което е с 32,1 млн. лв. под възстановените суми към края на юни миналата година. Невъзстановеният данъчен кредит за месец юни е в размер на 73,3 млн. лв., като се увеличава с 20,3 млн. лв. (38,4 %) спрямо 2024 година.

1.4.2 Акцизи

Приходите от акцизи (нето) от внос, вътрешно производство и въведени в страната от други държави-членки на ЕС акцизни стоки са в размер на **3 491,2 млн. лв**., което е 45,4 % от планираните със ЗДБРБ за 2025 г. Съпоставени със същия период на предходната година, приходите от акцизи нарастват номинално с 280,3 млн. лв. (8,7 %).

С най-голям относителен дял са приходите от тютюневи изделия (58,4 %, при 55,3 % дял през юни 2024 г.), следвани от постъпленията от горива (36,5 %), алкохол и алкохолни напитки (4,4 %) и други акцизни стоки (0,7 %). Постъпленията от акциз към юни 2025 г. по основни стокови групи, са както следва:

- *акцизите от тютюн и тютюневи изделия* възлизат на 2 037,7 млн. лева*;*
- *акцизите от горив*а са в размер на 1 272,8 млн. лева;
- *акцизите от алкохол и алкохолни напитки (вкл. бира)* възлизат на 154,6 млн. лева;
- *приходите от ел. енергия и др. акцизни стоки* възлизат на 26,1 млн. лева.

1.4.3 Данък върху застрахователните премии

Приходите от данък върху застрахователните премии по облагаеми застрахователни договори (рисковете, по които са поети от застрахователи) са в размер на **37,0 млн. лв**., при планирани за годината 74,6 млн. лева.

1.4.4 Мита

Постъпленията от мита възлизат на **183,2 млн. лв**. или 49,9 % от планираните със ЗДБРБ за 2025 г., като заемат 0,6 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи по КФП. В сравнение със същия период на предходната година събраните мита са с 43,1 млн. лв. (30,7 %) повече. Влияние върху приходите от мита оказват нарушените вериги на доставки в резултат на събитията в Червено море, както и въведените от ЕС ограничителни мерки спрямо Русия в съответствие с Регламент (ЕС) № 833/2014[6] и неговите последващи изменения и допълнения[7]. Друг фактор, влияещ върху

[6] Регламент на Съвета (ЕС) № 833/2014 от 30 август 2014 г. относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна

[7] Регламент (ЕС) 2024/1745 на Съвета от 24 юни 2024 година за изменение на Регламент (ЕС) № 833/2014 относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна

постъпленията от мита е Регламент (ЕС) 2024/1392[8] на ЕП и Съвета от 14 май 2024 г., както и действащия преди това Регламент (ЕС) 2023/1077 (прилага се до 5 юни 2024 г.) във връзка с преференциалния режим спрямо Украйна под формата на пълно премахване на митата върху вноса на промишлени продукти от страната, спиране на прилагането на механизма на „входните цени“ по отношение на продукти съгласно приложение I-A към Споразумението за асоцииране, спиране на прилагането на тарифните квоти и пълно премахване на вносните мита за тези продукти, и други.

Количествата на внесените стоки, обложени със ставка на митото, различна от „0“, нарастват с 53,7 %, а осреднената ставка на митото, приложена за облагане на внесените от трети страни се повишава с 1,5 % на годишна база. Осреднената статистическа стойност за кг внесена стока намалява с 15,2 % спрямо същия период на миналата година. При няколко от показателите, които се използват за оценка на динамиката на приходите от мита при внесените стоки, обложени със ставка на митото, различна от „0“, се отбелязва ръст през първите шест месеца на 2025 г. спрямо същия период на предходната година.

В зависимост от произхода на внасяните стоки, през месец юни 2025 г. най-голям е делът на начислените приходи от мита при внос на стоки от Китай. Декларираната сума е 102,7 млн. лв., което представлява 56,2 % от всички начислени мита, като спрямо юни 2023 г. е отчетен ръст от 43,4 на сто.

1.5 Неданъчни приходи

Постъпленията от **неданъчни приходи** по КФП към края на месец юни 2025 г. са в размер на 5 776,9 млн. лв. или 48,2 % от годишния разчет към ЗДБРБ за 2025 година. В структурно отношение неданъчните приходи включват държавни, общински и съдебни такси (35,5 %), приходи и доходи от общинска и държавна собственост (35,2 %), постъпления от продажба на нефинансови активи (15,0 %), други неданъчни приходи (7,4 %), глоби, санкции и наказателни лихви (4,7 %) и концесии (2,1 %). В сравнение с предходната година неданъчните приходи нарастват с 485,6 млн. лв. (9,2 %) основно поради по-високите приходи, отчетени по държавния и общински бюджети.

Отчетените неданъчни приходи по *държавния бюджет* през първото полугодие на 2025 г. са в размер на 3 177,9 млн. лв. или 45,5 % от годишния разчет. От тях 1 753,3 млн. лв. са по бюджетите на министерствата и ведомствата (45,4 % от разчета по ЗДБРБ за 2025 г.). Неданъчните приходи по бюджета на съдебната власт са в размер на 60,4 млн. лв. (39,7 % от разчетените за годината), в т.ч. 47,8 млн. лв. приходи от съдебни такси.

Неданъчните приходи по *общинските бюджети* са в размер на 1 187,3 млн. лв., което представлява 47,2 % от разчета за годината. С най-добро изпълнение се открояват приходите от общински такси – 66,9 % от годишния разчет, следвани от приходите от концесии – 50,0 % от разчетите за 2025 г. Приходите от глоби, санкции и наказателни лихви са 46,8 % от предвиденото, приходите и доходи от собственост – 39,6 % от годишния разчет, а постъпленията от продажба на нефинансови активи – 19,9 % от годишния разчет.

Събраните през първото полугодие на 2025 г. неданъчни приходи във *Фонд „Сигурност на електроенергийната система“* са в размер на 973,8 млн. лв. (54,6 % изпълнение на годишните разчети), в т.ч. 219,4 млн. лв. други неданъчни приходи (приходи от 5 %-ните вноски от произведената и продадена и внесената и продадена ел. енергия, от приходите за достъп и пренос на ел. енергия, от приходите от достъп и пренос на природен газ и от приходи от достъп и съхранение на природен газ, и от фактурираните средства от цената и/или компонентата от цена по чл. 30, ал. 1, т. 17 от Закона за енергетиката, наричана цена

[8] Регламент (ЕС) 2024/1392 на ЕП и на Съвета от 14 май 2024 година относно временни мерки за либерализиране на търговията, допълващи търговските отстъпки, приложими за украинските продукти съгласно Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна, който влиза в сила от 6 юни 2024 г. и се прилага до 5 юни 2025 г. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202401392

„задължение към обществото“) и 754,4 млн. лв. приходи, получени от търговете за продажба на квоти по чл. 57, ал. 1 от Закона за ограничаване изменението на климата.

1.6 Помощи и дарения

Постъпленията от помощи и дарения от страната и чужбина (основно помощи от фондовете на ЕС) са в размер на 1 376,6 млн. лв., което представлява 18,5 % от годишния разчет. От тях 997,7 млн. лв. са постъпленията от европейските фондове, а 379,0 млн. лв. са помощите, отчетени по националния бюджет и от други международни програми.

2. Изпълнение на разходите по икономически елементи

Разходите по КФП, включително вноската в общия бюджет на ЕС, за първите шест месеца на 2025 г. представляват 43,8 на сто от годишните разчети към ЗДБРБ за 2025 г. Спрямо същия период на предходната година на съпоставима база разходите и вноската в общия бюджет на ЕС нарастват номинално с близо 6,1 млрд. лв. (16,8 на сто). В отделните разходни показатели най-значително нарастване има при социалните и здравноосигурителните разходи (2,3 млрд. лв.), както и в частта на разходите за персонал (1,9 млрд. лв.), капиталовите разходи и други. Ръстът на разходите се дължи на влезли в сила нормативни актове, вкл. промени в пенсионната сфера, разходи по реализирането на одобрени от Народното събрание инвестиционни проекти в сферата на отбраната и други инвестиционни разходи, влезли в сила увеличени размери на възнагражденията в редица администрации и други.

Отчетът на разходите на консолидирано ниво по икономически елементи за първото полугодие на текущата година, съпоставен с разчетите към ЗДБРБ за 2025 г. и отчета за същия период на предходната година, е представен в следната таблица:

Разходи по консолидираната фискална програма за първото полугодие на 2025 година

ПОКАЗАТЕЛ	2024	2025		Отчет Н1 2025 спрямо	Изпълнение Н1 2025 спрямо
	ОТЧЕТ Н1 (млн. лв.)	ЗДБРБ (млн. лв.)	ОТЧЕТ Н1 (млн. лв.)	отчет Н1 2024 (%)	ЗДБРБ 2025 (%)
ОБЩО РАЗХОДИ И ВНОСКА ЗА ОБЩИЯ БЮДЖЕТ НА ЕС	**35 091,3**	**96 706,0**	**42 377,7**	**120,8%**	**43,8%**
Общо нелихвени разходи	**33 880,6**	**92 653,1**	**40 647,7**	**120,0%**	**43,9%**
Текущи нелихвени разходи	**31 981,4**	**79 151,2**	**36 599,9**	**114,4%**	**46,2%**
Разходи за персонал	9 432,7	22 752,0	11 349,1	120,3%	49,9%
Стипендии	79,6	195,5	95,8	120,4%	49,0%
Издръжка *	3 162,7	9 293,3	3 399,3	107,5%	36,6%
Субсидии	2 965,9	6 901,0	3 080,6	103,9%	44,6%
Социални и здравноосиг. плащания	16 340,5	40 009,5	18 675,0	114,3%	46,7%
Пенсии	10 249,7	24 228,4	11 580,5	113,0%	47,8%
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	2 263,3	6 907,3	2 506,4	110,7%	36,3%
Здравноосигурителни плащания	3 827,5	8 873,9	4 588,1	119,9%	51,7%
Капиталови р-ди и прираст на държ. резерв	**1 880,0**	**13 474,1**	**4 016,1**	**213,6%**	**29,8%**
Предост. тек. и капиталови трансфери за чужбина	**19,2**	**27,7**	**31,7**	**164,8%**	**114,4%**
Резерв за неотложни и непредвидени разходи		**409,1**			
Лихвени разходи	**497,2**	**1 623,2**	**711,3**	**143,0%**	**43,8%**
Вноска за бюджета на ЕС	**713,5**	**2 020,5**	**1 018,7**	**142,8%**	**50,4%**

* вкл. разходите за членски внос и участия в нетърговски организации и дейности и разходите за платени данъци, такси и административни санкции

2.1 Текущи нелихвени разходи

2.1.1 Разходи за персонал

Разходите за персонал на консолидирано ниво за полугодието на 2025 г. са в размер на 11 349,1 млн. лв., което представлява 49,9 % от разчетените за годината. В структурно отношение с най-голям относителен дял в разходите по КФП са разходите за персонал по държавния бюджет и по бюджетите на общините, което е свързано с обхвата и спецификата на делегираните им функции. Съпоставени с полугодието на 2024 г., разходите за персонал нарастват с 20,3 на сто (1 916,4 млн. лв.), основно поради увеличението на възнагражденията на педагогическия персонал и при други администрации със ЗДБРБ за 2024 г. и ЗДБРБ за 2025 г. Разгледани по съставни бюджети, най-съществена част от нарастването на разходите за персонал се формира по държавния бюджет, където тези разходи нарастват с 24,9 на сто (1 191,6 млн. лв.), следвани от разходите за персонал по бюджетите на общините, които нарастват с 14,2 на сто (517,0 млн. лв.). Увеличението на разходите за персонал по бюджетите на висшите училища, БАН и ССА е в размер на 24,7 % (157,4 млн. лв.) в сравнение със същия период на миналата година.

2.1.2 Издръжка

Разходите за издръжка по консолидираната фискална програма за полугодието на 2025 г. са в размер на 3 399,3 млн. лв., което представлява 36,6 % от заложените за годината. В разходите за издръжка се включват текуща издръжка, разходите за членски внос и участие в организации с нестопанска цел и разходите за платени данъци, такси и административни санкции. Разходите за текуща издръжка обхващат разходите за храна, медикаменти, научно-изследователски разходи и книги, горива и енергия, външни услуги, текущ ремонт и други разходи.

В структурно отношение основната част от разходите за издръжка за изминалите шест месеца на 2025 г. са по държавния бюджет и бюджетите на общините.

2.1.3 Субсидии

Общата сума на средствата, предоставени за субсидии за системата на здравеопазването, за нефинансови предприятия (вкл. организациите с нестопанска цел) и за финансови институции на консолидирана база през първото полугодие на 2025 г. е 3 080,6 млн. лв., което представлява 44,6 % от планираните за годината.

✓ ***<u>Субсидии за нефинансови предприятия, организации с нестопанска цел и финансови институции</u>***

Държавното финансово подпомагане на нефинансовите предприятия през 2025 г. отразява взаимоотношенията с реалния сектор. Чрез държавното финансово подпомагане се осъществяват и елементи от социалната правителствена програма, свързани с организирането и изпълнението на задължения за услуги от обществен интерес. Възлагането им от страна на държавата съответства на концепцията за услугите от обществен интерес, както и на политиката в тази област на страните от ЕС и Регламентите на ЕС, в основата на които е поставен интересът на гражданите, техните потребности и покупателната им способност, което макар и непряко влияе положително върху жизнения стандарт.

Основните приоритетни направления, за които се насочват субсидиите за нефинансови предприятия, са стопански субекти от секторите транспорт, съобщения, земеделие и други. През първите шест месеца на 2025 г. са предоставени субсидии за нефинансови предприятия, организации с нестопанска цел и финансови институции в размер на 2 919,8 млн. лв., което представлява 44,5 % от разчета за годината.

- ***Транспорт и съобщения***

Субектите от отраслите транспорт и съобщения са ангажирани в изпълнението на задължения за услуги от обществен интерес, възложени им от държавата с договор при определени параметри, показатели и условия. Средствата в сектора са предназначени за търговски дружества от различните видове транспорт – железопътни пътнически превози, автомобилни пътнически превози (вътрешноградски превози и превози в планински и други райони), както и за текущо поддържане и експлоатация на железопътната инфраструктура.

Поддържането и развитието на железопътната система в страната се извършва основно от Национална компания „Железопътна инфраструктура" като Управител на железопътната инфраструктура в страната, и на лицензирания основен превозвач - „БДЖ-Пътнически превози" ЕООД, изпълняващ задължение за извършване на обществени превозни услуги, в съответствие със Закона за железопътния транспорт.

- Средствата за субсидии се предоставят на „БДЖ - Пътнически превози" ЕООД за осигуряване изпълнението на възложеното им задължение за извършване на обществени превозни услуги по договор, сключен между министъра на транспорта и съобщенията и дружеството. Субсидиите за „БДЖ – Пътнически превози" ЕООД за 2025 г., предвидени по бюджета на МТС, са в размер на 227,9 млн. лв. За първото полугодие на 2025 г. предоставените от МТС средства за тази цел са в размер на 113,5 млн. лв. или 49,8 % от годишния разчет.

- Със ЗДБРБ за 2025 г. за Национална компания „Железопътна инфраструктура" са предвидени средства под формата на субсидии, предназначени за финансирането на дейностите по експлоатацията на железопътната инфраструктура, в размер на 353,2 млн. лева. Усвоените средства към полугодието са в размер на 189,4 млн. лв. или 53,6 на сто от годишния план. Същите са предоставени в съответствие с утвърдения от министъра на транспорта и съобщенията График за превеждане на субсидиите, съобразен с необходимостта от средства за финансиране на текущите дейности на предприятието.

- Средствата за субсидии за „Български пощи" ЕАД, предвидени по бюджета на МТС за 2025 г., са в размер на 94,6 млн. лв. За първите шест месеца са предоставени средства общо в размер на 48,4 млн. лв. или 51,1 % от годишния разчет.

- Средствата за субсидии за „България Хели Мед Сървиз" – ЕАД (държавното предприятие, осъществяващо спешна помощ по въздуха), предвидени по бюджета на МТС за 2025 г., са в размер на 9,5 млн. лв. За първите шест месеца са предоставени средства общо в размер на 4,8 млн. лв. или 50,0 % от годишния разчет.

- Предвидените със ЗДБРБ за 2025 г. средства за субсидиране на превоза на пътници по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони, включително и за Столична община – вътрешноградски транспорт, са в размер на 228,0 млн. лева. По своя характер те са обществени превозни услуги от общ икономически интерес и имат предимно социална насоченост – масови превози до и от работните места в рамките на града и превози до малки отдалечени селища, осигуряващи връзка с общинския център. Средствата се разпределят по общини по предложение на Министерството на транспорта и съобщенията, с изключение на тези за Столична община. Към първото полугодие на 2025 г. усвоените средства за субсидиране на превоза на пътници по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони, включително Столична община, са 103,6 млн. лв. Изпълнението спрямо годишния план е 45,4 на сто.

Предоставените средства в размер на 127,7 млн. лв. за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за пътуване, предвидени в нормативни актове за определени категории пътници, по вътрешноградския транспорт и междуселищния автомобилен транспорт към 30.06.2025 г., диференцирани по групи правоимащи лица и по размер на намалението спрямо редовната цена, са както следва:

- 47,2 млн. лв. за транспорт на деца и ученици;

- 80,5 млн. лв. за безплатни и по намалени цени пътувания по общини, в това число:

- 72,0 млн. лв. за безплатни пътувания на деца до седемгодишна възраст, ветерани от войните, военноинвалиди и военнопострадали, както и пътувания по намалени цени на деца от 7 до 14 навършени години, учащи се и лица, получаващи пенсия, лица с намалена работоспособност над 70,99 на 100 с вътрешноградския транспорт и междуселищния автомобилен транспорт;
- 8,5 млн. лв. за превоз на служители, ползващи право на безплатно пътуване при изпълнение на служебните си задължения;

Средствата се разпределят по общини по предложение на Министерството на транспорта и съобщенията, Министерството на образованието и науката и на министерствата и ведомствата, чиито служители ползват право на безплатно пътуване за изпълнение на служебните си задължения в изпълнение на законови разпоредби.

Предоставените средства към 30.06.2025 г. за компенсиране на намалените приходи от прилагането на намалени цени за пътувания с железопътния транспорт са в размер на 3,9 млн. лева.

- ***Земеделие***

Към 30.06.2025 г. чрез бюджета на Държавен фонд „Земеделие" (ДФЗ) и сметката за средства от Европейския съюз на РА към ДФЗ са изплатени субсидии за нефинансови предприятия в размер на 323,2 млн. лв., в това число: държавна помощ-субсидия в размер на 60,9 млн. лв., национално съфинансиране към ЕЗФРСР за директни плащания – 144,4 млн. лв., преходна национална помощ за тютюн – 70,5 млн. лв., текущи субсидии за пазарни мерки – 35,3 млн. лв., средства за ДДС по схеми „Училищен плод" и „Училищно мляко" – 7,0 млн. лв., средства по Програмата за развитие на селските райони в размер на 3,1 млн. лв. и други. Изплатените субсидии за първите шест месеца на 2025 г. на организации с нестопанска цел са в размер на 12,0 млн. лева.

- ***Програми за заетост***

Предоставяните субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия по програмите за заетост за 2025 г. от МТСП са насочени към осигуряване на трайна заетост и стимулиране разкриването на нови работни места в реалния сектор. За първите шест месеца на годината са изплатени 37,0 млн. лв. за програми и мерки за заетост.

✓ ***<u>Субсидии за системата на здравеопазването</u>***

Министерство на здравеопазването субсидира лечебните заведения за болнична помощ с държавно и общинско участие въз основа на договор за дейностите, които са определени като държавна отговорност в съответствие с чл. 82 от Закона за здравето и за субсидиране на лечебни заведения за болнична помощ в труднодостъпни и/или отдалечени райони, в съответствие с чл.106 от Закона за лечебните заведения, по критерии и ред, определени от министъра на здравеопазването.

Общият размер на предвидените в разчетите за годината средства за субсидии за системата на здравеопазването е 339,6 млн. лв. От тях за първото полугодие на 2025 г. са усвоени средства в размер на 160,8 млн. лв., от които 154,0 млн. лв. по държавния бюджет и 6,8 млн. лв. – по бюджета на общините.

2.1.4 Социални и здравноосигурителни плащания

Общата сума на социално и здравноосигурителните разходи на консолидирана база за първото полугодие на 2025 г. е 18 675,0 млн. лв., което представлява 46,7 % от разчета за годината. Тук се включват разходите за: пенсии, социални помощи и обезщетения и здравноосигурителни плащания. В структурно отношение социалните и здравноосигурителни разходи са с най-висок относителен дял (44,1 %) в общите разходи по КФП (вкл. вноската в общия бюджет на ЕС), което се обуславя от тяхната приоритетност и провежданата социална политика, насочена към гарантиране на социална

подкрепа на най-уязвимите групи от населението, в условията на неблагоприятна демографска среда.

✓ ***Разходи за пенсии***

Разходите за пенсии за отчетния период са в размер на 11 580,5 млн. лв., което представлява 47,8 % от разчета за годината. В тази сума са включени разходите за пенсии от ДОО и УПФ. Спрямо полугодието на 2024 г. са изплатени 1 330,9 млн. лв. повече, вследствие на изплащането през първото полугодие на 2025 г. на осъвременените пенсии с 11 % от 1 юли 2024 г., вкл. увеличението на минималната пенсия. Средният размер на пенсията на един пенсионер за м. юни 2025 г. е 928,51 лв. В сравнение с юни 2024 г., той е по-висок със 102,57 лв. или 12,4 %.

✓ ***Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата***

Извършените разходи за текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата на консолидирана основа през отчетния период са в размер на 2 506,4 млн. лв., което представлява 36,3 % от заложеното в годишните разчети. Разходите са свързани с изплатените обезщетения и помощи на основание на Кодекса за социално осигуряване (КСО), Закона за социално подпомагане, Закона за хората с увреждания, Закона за семейни помощи за деца и Закона за закрила на детето. В структурно отношение това са разходи, които се извършват основно по държавния бюджет (главно МТСП) и по бюджета на ДОО.

Отчетените разходи за **социални помощи и обезщетения по КСО** за първото полугодие на 2025 г. са в размер на 1 363,9 млн. лева. От структурна гледна точка с най-голям относителен дял са обезщетенията за временна неработоспособност поради общо заболяване (37,8 %), за бременност/раждане и отглеждане на малко дете (32,5 %), и обезщетенията и помощите при безработица (21,2 %).
Спрямо същия период на миналата година изплатените обезщетения по КСО са повече с 87,1 млн. лв. (6,8 %), като най-голямо увеличение се отчита при обезщетенията за временна нетрудоспособност поради общо заболяване и обезщетенията при бременност и раждане, а най-значително намаление има при обезщетенията и помощи за безработица и при обезщетенията за отглеждане на малко дете.

✓ ***Здравноосигурителни плащания***

Общият размер на здравноосигурителните плащания за първите шест месеца на 2025 г. е 4 588,1 млн. лева млн. лв. или 50,1 % от предвидените за 2025 г. здравноосигурителни плащания в размер на 9 151,6 млн. лв. (вкл. резерва на НЗОК). В отделните направления на здравноосигурителните плащания изпълнението на бюджета е следното:

- ***първична извънболнична медицинска помощ*** – 278,7 млн. лева;
- ***специализирана извънболнична медицинска помощ*** – 283,9 млн. лева;
- ***дентална помощ –*** 218,7 млн. лева;
- ***медико-диагностични дейности –*** 139,7 млн. лева;
- ***лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за домашно лечение на територията на страната*** - 674,2 млн. лева;
- ***лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на болнична медицинска помощ*** – 667,0 млн. лева;
- ***медицински изделия, прилагани в болничната помощ –*** 114,2 млн. лева;
- ***болнична медицинска помощ –*** 2 175,3 млн. лева;
- ***други здравноосигурителни плащания –*** 36,4 млн. лева.

Като здравноосигурителни плащания следва да се третират и преведените 114,2 млн. лв. трансфери по договори за извършване на медицински услуги към бюджетни организации, в структурата на които има лечебни заведения по чл. 5 от Закона за лечебните заведения. Заедно с преведените трансфери усвоените средства за здравноосигурителни плащания възлизат на 4 702,3 млн. лева.

2.2 Капиталови разходи

Капиталовите разходи (вкл. нетния прираст на държавния резерв) за първото полугодие на 2025 г. възлизат на 4 016,1 млн. лева. Изпълнението на разчетите към ЗДБРБ за 2025 г. за първото полугодие при капиталовите разходи е 29,8 %.

Капиталовите разходи на съпоставима база (без нетния прираст на държавния резерв) нарастват с 881,1 млн. лв. (28,1 на сто), спрямо полугодието на 2024 г., като основен принос отново имат капиталовите разходи, извършени по държавния бюджет и по сметките за средства от ЕС.

В обхвата на КФП с най-голям относителен дял в инвестиционните разходи са капиталовите разходи по държавния бюджет – 44,5 %, следвани от сметките за средства от ЕС на Националния фонд и на бенефициентите по оперативните програми на ЕС - 31,4 %, по общинските бюджети – 14,6 % и други.

Общата сума на извършените капиталови разходи по държавния бюджет за първото полугодие на 2025 г. е 1 785,3 или 32,9 % от годишните разчети. Нетният прираст на държавния резерв към 30.06.2025 г. е положителен в размер на 2,3 млн. лева. Капиталовите трансфери, предоставени от държавния бюджет за реалния сектор, са насочени главно към изграждане и развитие на железопътната инфраструктура, пристанищната инфраструктура и други дейности. През първото полугодие на 2025 г. усвоените средства са в размер на 419,9 млн. лв., от които 288,8 млн. лв. за НК „Железопътна инфраструктура“, 55,2 млн. лв. - за БДЖ „Пътнически превози” ЕООД и 32,0 млн. лв. за ДП „Пристанищна инфраструктура“.

През първото полугодие на 2025 г. са извършени капиталови разходи за изпълнение на Програмата за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия в размер на 1 000 лв. Средствата са предоставени във връзка с приватизация на „Агрополихим“ АД – гр. Девня за изпълнени дейности по изготвяне на доклад за оценка на поземлен имот в горска територия, като изпълнителят не е регистриран по ЗДДС.

Капиталовите разходи по бюджетите на общините са в размер на 585,8 млн. лв. или 56,9 % от годишните разчети. В сравнение със същия период на 2024 г. са по-малко със 167,5 млн. лв., което е в резултат от прилагане на разпоредбата на чл. 98 от Закона за публичните финанси през първото тримесечие на 2025 г.

2.3 Предоставени текущи и капиталови трансфери за чужбина

Предоставените текущи и капиталови трансфери за чужбина са в размер на 31,7 млн. лв. Основна част от средствата са предоставени чрез сметките за средства от Европейския съюз.

2.4 Лихвени разходи

Лихвените плащания на консолидирана база за полугодието на 2025 г. са в размер на 711,3 млн. лв., което представлява 43,8 % от предвидените с разчетите към ЗДБРБ за 2025 година. Размерът на лихвените разходи през годината зависи от календара на лихвените плащания.

Разгледани по бюджетни системи лихвени разходи се извършват основно по държавния бюджет (683,5 млн. лв.) и по общинските бюджети (25,8 млн. лв.). Размерът на разходите за лихви по външни заеми за полугодието е 598,4 млн. лв., а на вътрешните лихви – 112,9

млн. лева. Изпълнението им спрямо разчетите за годината е съответно 43,6 % и 45,1 процента.

2.5 Вноска на България в бюджета на Европейския съюз

България регулярно и в срок превежда вноската си в общия бюджет на Европейския съюз в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС. Вноската на България в общия бюджет на ЕС се формира от следните компоненти – традиционни собствени ресурси (75 % от събраните мита), ресурс на база приходите от ДДС, ресурс на база брутен национален доход, ресурс на база нерециклирани отпадъци от опаковки от пластмаса и участие във финансиране на брутното намаление за Австрия, Дания, Германия, Нидерландия и Швеция и вноска за корекция за неучастие на съответни държави членки в някои политики за свобода, сигурност и правосъдие.

Касови плащания от централния бюджет към първото полугодие на 2025 година.

(млн. лв.)

ВНОСКА В ОБЩИЯ БЮДЖЕТ НА ЕС	Отчет H1 2025
Вноска на база брутен национален доход	565,7
Вноска на база данък добавена стойност	157,3
Ресурс на база нерециклирани отпадъци от опаковки от пластмаса	107,7
Участие във финансирането на брутното намаление за Австрия, Дания, Германия, Нидерландия и Швеция и вноска за корекция за неучастие на съответни държави членки в някои политики за свобода, сигурност и правосъдие	49,5
Вноска на традиционни собствени ресурси (мита)	138,6
ВНОСКА В ОБЩИЯ БЮДЖЕТ НА ЕС	**1 018,7**

3. Изпълнение на показателите в частта на финансирането по консолидираната фискална програма към 30.06.2025 година

3.1 Външно финансиране

Нетният размер на външното финансиране по КФП за първото полугодие на 2025 г. е положителен и възлиза на 8 155,5 млн. лева.

✓ *Външни заеми*

За първите шест месеца на 2025 г. общият размер на постъпилите средства от емисии на деноминирани в евро облигации на международните капиталови пазари (МКП) и усвоени средства по външни заеми по КФП е 8 304,1 млн. лв. Средствата са постъпили по централния бюджет и по бюджетите на общините.

Постъпленията по централния бюджет включват:

✓ емисиите на облигации, деноминирани в евро, на МКП на 7.05.2025 г., които възлизат **на 7 693,9 млн. лв.,** като са емитирани облигации в общ размер на 4 000,0 млн. евро номинална стойност, разпределени в два транша: първият транш е със срочност 9 г., обем от 2 250 млн. евро и лихвен купон от 3,5 %, а вторият транш е със срочност 13 г., обем от 1 750 млн. евро и лихвен купон в размер на 4,125 %.

✓ усвоените средства на 30.06.2025 г. в размер на **489,0 млн. лв.** (250,0 млн. евро) по Финансов договор между Република България и Европейската инвестиционна банка за финансиране на проект "България – съфинансиране по фондовете на Европейския съюз 2021 –2027 (СПЗ)".

Постъпления по общинските бюджети - към 30.06.2025 г. по общинските бюджети от договори с чуждестранни кредитори са получени заемни средства в размер на **121,3 млн. лв.** Основно средствата са отчетени от Столична община (117,3 млн. лв.) и са предвидени за финансиране на проекти за осигуряване на транспортна свързаност и достъпна среда, както и за разширяване на метрото. Средства в размер на 4,0 млн. лв. са отчетени и от община Бургас и са предназначени за финансиране на проект по изграждане на Многопрофилна болница за активно лечение на детски болести – Бургас.

✓ *Погашения по външни заеми*

Размерът на извършените за първото шестмесечие на 2025 г. погашения по външни заеми по КФП е 141,4 млн. лв., което представлява 46,5 % от разчетите към ЗДБРБ за 2025 година. Извършените погашения са както следва:

- по централния бюджет - през първото полугодие на 2025 г. са изплатени погашения в размер на 82,5 млн. лв., като от тях: 20,5 млн. лв. - по заем към Международната банка за възстановяване и развитие и 62,0 млн. лв. - по заем към Европейска инвестиционна банка.
- по бюджетите на министерствата и ведомствата 38,2 млн. лв. – извършените погашения към 30.06.2025 г. по ДИЗ, управлявани от министерствата са в размер на 34,0 млн. лв., а по заемите с крайни бенефициенти – 4,2 млн. лева.
- по бюджетите на общините погашенията по външни заеми са в размер на 20,7 млн. лв. - основно от Столична община (17,5 млн. лв.).

✓ *Наличности (нето) в левова равностойност на валутни сметки в чужбина*

Нетното изменение на наличностите в левова равностойност в каса и по валутни сметки в чужбина към 30.06.2025 г. е увеличение със 7,2 млн. лева.

3.2 Вътрешно финансиране

Нетното вътрешно финансиране за първото полугодие на 2025 г. е отрицателно в размер на 4 801,0 млн. лв. и включва заеми от банки и други лица страната (нето), операции с ДЦК и ОбЦК (нето) и покупко-продажба на ДОбЦК, нетно изменение на депозитите, друго финансиране, възмездно финансиране (нето) и придобиване на дялове, акции и съучастия (нето).

✓ *Заеми от банки и други лица в страната – нето*

Нетният размер на показателя за първите шест месеца на годината е отрицателен в размер на 25,6 млн. лв. По-голямата част от отчетената сума е по бюджетите на общините. От банки в страната за първото полугодие на 2025 г. общините са получили заеми в размер на 46,6 млн. лв., а са погасили към същите 55,0 млн. лева. За периода предоставените заеми на общините от други лица в страната са в размер на 27,2 млн. лв. („ФЛАГ” ЕАД), а сумата на направените погашения към тази група кредитори е - 44,1 млн. лв., в т.ч. 35,9 млн. лв. към „ФЛАГ“ ЕАД, а останалите са по заеми към Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“ и към други кредитори по договори за заеми по финансов инструмент, управляван от „Фонд Мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД. Нетният размер на заемите от банки и други лица в страната, отчетени от държавните висши училища и ССА е (-0,3) млн. лв.

✓ *Операции с държавни/общински ценни книжа (нето)*

На консолидирана база за разглеждания период е реализирано отрицателно нетно финансиране с държавни и общински ценни книжа в размер на 759,5 млн. лв. и то включва емитирани ДЦК на вътрешния пазар в размер на 2 088,4 млн. лв. и погашения по държавни и общински ДЦК в размер на 2 847,9 млн. лв. Постъпленията от емисии на ДЦК на вътрешния пазар са изцяло по централния бюджет и възлизат на 2 088,4 млн. лв. или са емитирани ДЦК на обща номинална стойност 2 100 млн. лв., разпределени в две нови

емисии от месец януари, като същите са преотворени във февруари, март, април и юни, както следва:

- ***3-годишни ДЦК*** (емисията е пусната в обращение на 22.01.2025 г., деноминирана е в лева, с падеж 22.01.2028 г. и годишен лихвен купон от 2,75 %) с общ пласиран обем от 1,0 млрд. лв., в т.ч. през януари 300 млн. лв., през февруари 100 млн. лв., през март 100 млн. лв. и през април 500 млн. лв.

✓ ***7-годишни ДЦК*** (емисията е пусната в обращение на 29.01.2025 г., деноминирана в лева, с падеж 29.01.2032 г. и годишен лихвен купон от 3,25 %) с общ пласиран обем от 1,1 млрд. лв., в т.ч. през януари 300 млн. лв., през февруари 100 млн. лв., през март 100 млн. лв. и през април и юни по 300 млн. лв.

Отчетените **погашения** по централния бюджет в края на юни 2025 г. са в размер на 2 845,6 млн. лв. като през месец януари МФ погаси емисия 5-годишни ДЦК от 2020 г. в обем от 600,0 млн. лв. номинална стойност, през месец март емисия 8-годишни ДЦК от 2017 г. в обем от 250 млн. лв., през април емисия 10-годишни ДЦК от 2015 г. в обем от 235 млн. лв. и през май емисия 5-годишни ДЦК от 2021 г. в обем от 1 800 млн. лв. През юни не са извършвани погашения по вътрешния дълг.

Погашенията по емитирани през предходни периоди общински ценни книжа са в размер на 2,3 млн. лв. и са отчетени от 5 общини. За отчетния период няма емитиран нов общински дълг на вътрешния пазар.

✓ *Покупко–продажба на държавни/общински ценни книжа*

Нетният размер на средствата по консолидираната фискална програма за първото полугодие на 2025 г., отчетени в резултат на покупко-продажбата на държавни и общински ценни книжа, е 34,0 млн. лв. През отчетния период реализираните покупки на ДЦК възлизат на 34,0 млн. лв. и са извършени по бюджета на Фонд „Гарантирани вземанията на работниците и служителите“ (ФГВРС). Получените погашения по бюджетите на Учителския пенсионен фонд и ФГВРС за първите шест месеца на 2025 г. са в размер на 64,9 млн. лева.

✓ *Финансови операции по прилагане на Общата селскостопанска и общата рибарска политики (нето)*

Нетният размер на финансовите операции по прилагане на Общата селскостопанска и общата рибарска политики за полугодието на 2025 г. е положителен и възлиза на 171,8 млн. лева. Това включва:

- ***Плащания за сметка на Европейския съюз***

Общият размер на плащанията, извършени към земеделските производители от сметката за европейски средства на Разплащателната агенция към ДФ ”Земеделие” за полугодието на 2025 г. е 999,8 млн. лв., от които 963,6 млн. лв. са от средствата за директни плащания (вкл. средства от ЕЗФРСР, прехвърлени към директните плащания), 25,2 млн. лв. за пазарни мерки и 11,0 млн. лв. от суми за преструктуриране.

- ***Възстановени суми от Европейския съюз***

Възстановените суми от Европейския съюз са общо 1 171,6 млн. лв., от които 1 147,3 млн. лв. за директни плащания (вкл. средства от ЕЗФРСР, прехвърлени към директните плащания), 23,7 млн. лв. за пазарни мерки и 0,6 млн. лв. - суми за преструктуриране.

✓ *Възмездно финансиране (нето)*

Нетният размер на възмездното финансиране (вкл. предоставените заеми към крайни бенефициенти по ДИЗ (нето)) за първите шест месеца на годината е положителен – 72,7 млн. лв.

Нетното изпълнение на операциите по ДИЗ с краен бенефициент търговско дружество към края на месец юни 2024 г. е положително в размер на 4,3 млн. лв., като цялата сума представлява постъпили средства от крайни бенефициенти по ДИЗ във връзка с

извършване на погашения в съответствие с предвидените погасителни схеми за 2025 година.

Размерът на предоставените кредити за първото полугодие на 2025 г. е 27,9 млн. лв. Възстановените главници по отпуснати през предходни периоди лихвени кредити са в размер на 21,8 млн. лв.

Размерът на предоставената възмездна финансова помощ на консолидирана база към полугодието на 2025 г. е 11,0 млн. лв., като тя изцяло е отпусната по общинските бюджети. Възстановената възмездна финансова помощ на консолидирана база за първите шест месеца на годината е 87,2 млн. лв., като по-голямата част е възстановена по бюджетите на министерствата и ведомствата.

Нетната сума на плащанията по активирани гаранции, поръчителства и преоформен държавен дълг е в размер на 0,2 млн. лв.

✓ *Придобиване на дялове, акции и съучастия (нето)*

Нетният размер на средствата за придобиване на дялове, акции и съучастия за първото полугодие на 2025 г. е отрицателен – 18,7 млн. лв., от които по бюджетите на министерствата и ведомствата 17,6 млн. лв. и по бюджетите на общините – 1,3 млн. лева.

3.3 Приватизация на дялове, акции и участия

Постъпилите към 30.06.2025 г. по КФП приходи от приватизация са в размер на 0,7 млн. лв. и почти изцяло са по бюджетите на общините.

IV. ДЪРЖАВЕН БЮДЖЕТ, БЮДЖЕТИ НА ОБЩИНИТЕ, НА СОЦИАЛНООСИГУРИТЕЛНИТЕ ФОНДОВЕ И БЮДЖЕТИ ПО ЧЛ.13, АЛ.3 И АЛ.4 ОТ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

1. Държавен бюджет

➢ **Основни параметри на изпълнението на държавния бюджет за първото полугодие на 2025 година.**

Изпълнението на основните показатели на държавния бюджет за първото полугодие на 2025 г., съпоставено към същия период на предходната година и програмата, е както следва:

Изпълнение на държавния бюджет за полугодието на 2025 г.

(млн. лв.)

ПОКАЗАТЕЛИ	Отчет I-во полугодие 2024 г.	Закон 2025 г.	Отчет I-во полугодие 2025 г.	Изпълнение спрямо 2024 г.	Изпълнение спрямо Закон 2025 г.
Приходи, помощи и дарения	**20 375,8**	**55 168,4**	**24 126,1**	**118,4%**	**43,7%**
-Данъчни приходи	17 354,3	48 187,2	20 594,7	118,7%	42,7%
Преки	5 411,0	14 591,5	7 037,9	130,1%	48,2%
Косвени	11 810,8	32 968,2	13 395,8	113,4%	40,6%
Други данъци	132,5	627,5	161,1	121,6%	25,7%
-Неданъчни приходи	2 961,2	6 980,7	3 177,9	107,3%	45,5%
-Помощи и дарения	60,3	0,5	353,5		
Разходи, трансфери и вноска за бюджета на ЕС	**22 783,6**	**62 301,0**	**27 576,6**	**121,0%**	**44,3%**
-Нелихвени разходи	8 191,7	29 105,5	10 985,6	134,1%	37,7%
-Лихви	467,6	1 567,0	683,5	146,2%	43,6%
Външни заеми	419,0	1 349,1	587,7	140,3%	43,6%
Вътрешни заеми	48,7	217,9	95,8	196,8%	44,0%
*Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи**		131,4			
- Трансфери за др. бюджети - нето	13 410,8	29 476,6	14 888,8	111,0%	50,5%
- Вноска за бюджета на ЕС	713,5	2 020,5	1 018,7	142,8%	50,4%
Бюджетен баланс	**-2 407,8**	**-7 132,6**	**-3 450,6**		

* В позицията "Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи" се отразяват само данните по разчет, а разходите по отчет се отразяват по съответните разходни позиции, към които се отнасят извършените разходи.

През първото полугодие на 2025 г. постъпилите **приходи, помощи и дарения** по държавния бюджет са в размер на 24 126,1 млн. лв., което представлява 43,7 % изпълнение на годишните разчети в ЗДБРБ за 2025 г. Спрямо същия период на 2024 г. постъпленията по държавния бюджет са с 3 750,2 млн. лв. повече. Постъпилите **данъчни приходи** към 30.06.2025 г. са в размер на 20 594,7 млн. лв., което представлява изпълнение от 42,7 % на планираните разчети за 2025 г. и увеличение с 18,7 на сто спрямо същия период на 2024 г.

Приходите в частта на *преките данъци* възлизат на 7 037,9 млн. лв., което представлява 48,2 % от планираните за годината, като спрямо същия период на предходната година се отчита увеличение с 1 626,9 млн. лева. Приходите от корпоративен данък към юни 2025 г. са в размер на 3 136,6 млн. лв. или 48,7 % от годишния план. Сравнени с данните за месец юни на предходната година постъпленията нарастват с 1 057,3 млн. лв. (50,8 на сто).

Достигнатите нива на постъпленията от този вид данък са в резултат на регламентираните срокове за деклариране на данъчния финансов резултат за 2024 г. и за внасяне на дължимия корпоративен данък по ГДД (до 30 юни 2025 г.), както и на направените през периода авансови вноски. При съпоставяне с изпълнението към м. юни 2024 г., следва да се отчете календарният ефект от изместване на крайния срок за внасяне на дължимия корпоративен данък в месец юли 2024 г. (1 юли 2024 г., тъй като 30 юни е неработен ден). Това обуславя малко по-високия дял на изпълнение към юни 2025 г. спрямо същия период на предходната година.

В тази група данъци са и приходите от данък върху дивидентите, ликвидационните дялове и доходите на местни и чуждестранни юридически лица, които са в размер на 63,6 млн. лв., или 36,4 % от годишния разчет и близки до отчетените за същия период на миналата година. Постъпленията от данъци върху дивидентите, ликвидационните дялове и доходите на юридически лица зависят от състоянието на икономиката и осъществяващите се процеси по разпределение на фирмена собственост в страната.

Приходите от данъци върху доходите на физически лица са в размер на 3 837,7 млн. лв. или 48,1 % от заложените в разчета за годината. Тези приходи са с 571,0 млн. лв. повече или 17,5 % ръст спрямо същия период на предходната година.

Приходите от *косвени данъци* към юни 2025 г. са в размер на 13 395,8 млн. лв. или 40,6 % от годишния разчет. Съпоставени с данните за същия период на предходната година, постъпленията нарастват с 1 585,0 млн. лв. (13,4 на сто).

Приходите от ДДС са в размер на 9 684,4 млн. лв., което представлява 39,0 % от планираните със ЗДБРБ за 2025 година. Съпоставени с края на юни 2024 г., приходите от ДДС нарастват с 1 256,3 млн. лв. (14,9 на сто). Приходите от акцизи (нето) от внос, вътрешно производство и въведени в страната от други държави-членки на ЕС акцизни стоки са в размер на 3 491,2 млн. лв., което е 45,4 % от планираните със ЗДБРБ за 2025 г. Съпоставени с юни 2024 г., постъпленията от акцизи нарастват номинално с 280,3 млн. лв. (8,7 %). Постъпленията от мита възлизат на 183,2 млн. лв. или 49,9 % от планираните със ЗДБРБ за 2025 г., като заемат 0,9 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи по държавния бюджет. Събраните приходи от мита към месец юни са с 43,1 млн. лв. (30,7 %) повече спрямо същия период на 2024 година. Влияние върху приходите от мита оказват нарушените вериги на доставки в резултат на събитията в Червено море, както и въведените от ЕС ограничителни мерки в съответствие с Регламент (ЕС) № 833/2014 и неговите последващи изменения и допълнения. Друг фактор, оказващ влияние върху постъпленията от мита е Регламент (ЕС) 2024/1392 на ЕП и Съвета от 14 май 2024 г., както и действащият преди това Регламент (ЕС) 2023/1077 (прилага се до 5 юни 2024 г.) във връзка с преференциалния режим спрямо Украйна под формата на пълно премахване на вносните мита върху вноса на промишлени продукти от страната, спиране на прилагането на механизма на „входните цени“ по отношение на продукти съгласно приложение I-A към Споразумението за асоцииране, спиране на прилагането на тарифните квоти и пълно премахване на вносните мита за тези продукти, и други.

Приходите от данък върху застрахователните премии са в размер на 37,0 млн. лв., при планирани за годината 74,6 млн. лева. Изпълнението на приходите от данъка върху застрахователните премии по облагаеми застрахователни договори, рисковете по които са поети от застрахователи, зависят основно от ръста или спада на записаните застрахователни премии. В сравнение със същия период на 2024 г. приходите отчитат ръст от 5,3 млн. лв. (16,6 на сто).

Постъпленията от *други данъци* по държавния бюджет към края на юни 2025 г. са в размер на 161,1 млн. лв. или 25,7 % от планираните със ЗДБРБ за 2025 г. Съпоставени с данните към юни 2024 г., приходите от други данъци са с 28,6 млн. лв. повече.

Отчетените **неданъчни приходи** по държавния бюджет към юни 2025 г. са в размер на **3 177,9 млн. лв**., 45,5 % от планираните за годината и се формират основно от приходи

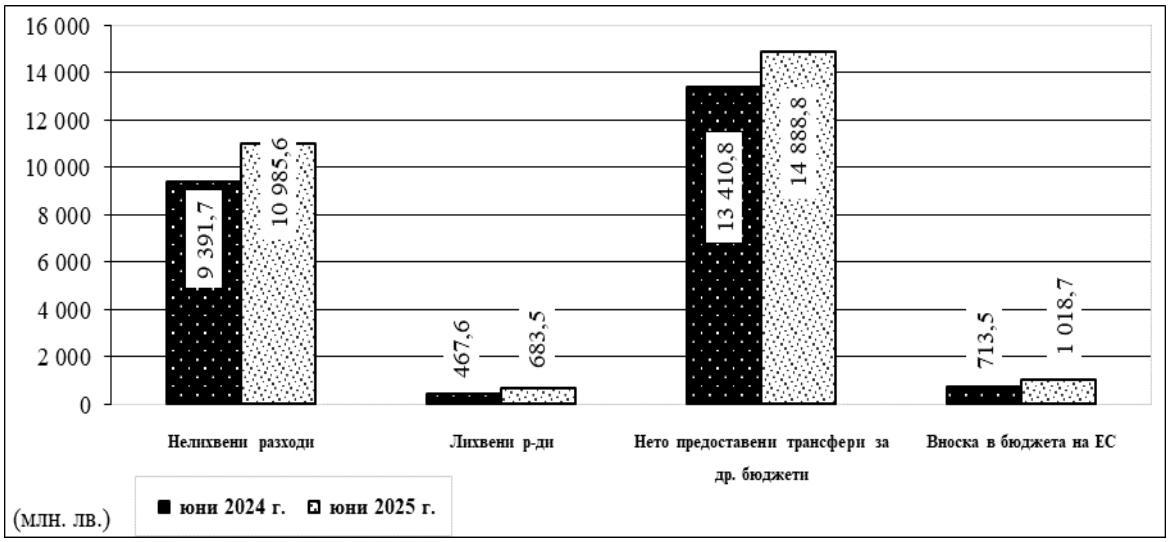
от държавни такси, приходи и доходи от собственост, вкл. приходи от дивидент за държавата от държавните предприятия, приходи от концесии и други неданъчни приходи.

Постъпилите **помощи и дарения** по държавния бюджет към юни 2025 г. са в размер на **353,5 млн. лв.,** в т. ч. 348,6 млн. лв. постъпили в края на месец януари еднократни приходи по споразумения между Министерството на отбраната на Република България и Министерството на отбраната на Кралство Дания за сътрудничество в областта на материалните ресурси за отбрана.

Общият размер на **разходите по държавния бюджет** (вкл. трансферите за др. бюджети и вноската в бюджета на ЕС) към юни 2025 г. е **27 576,6 млн. лв**., 44,3 % от годишните разчети.

Разходи, трансфери за други бюджети и вноска в бюджета на ЕС

към юни 2024 г. и 2025 г. на съпоставима база[9]

Нелихвените разходи (без трансферите за др. бюджети) по държавния бюджет към юни 2025 г. са в размер на **10 985,6 млн. лева.**

Размерът на извършените текущи нелихвени разходи за периода е 9 193,6 млн. лв., което представлява 38,8 % от разчета за годината. За капиталови разходи по държавния бюджет са изразходвани 1 785,3 млн. лв., или 33,4 % от годишния разчет. Нетният прираст на държавния резерв към 30.06.2025 г. е в размер на 2,3 млн. лева. Предоставените текущи и капиталови трансфери за чужбина са в размер на 4,4 млн. лв. или 15,9 % от предвидените за 2025 г.

Лихвените плащания по държавния бюджет за първото полугодие на 2025 г. са в общ размер на 683,5 млн. лв. или 43,6 % от предвидените в разчета за годината. Лихвите по вътрешни заеми по държавния бюджет към 30.06.2025 г. са в размер на 95,8 млн. лв. (44,0 % от разчета за годината). Лихвите по външни заеми по държавния бюджет за отчетния период са в размер на 587,7 млн. лв. (43,6 % от ЗДБРБ за 2025 г.). От тях 580,7 млн. лв. са разходите по централния бюджет и 7,0 млн. лв. са тези по бюджетите на министерствата и ведомствата.

Със ЗДБРБ за 2025 г. са одобрени средства по чл. 1, ал. 2, раздел II, т. 5.1. по централния бюджет за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия в

[9] С оглед постигане на съпоставимост на данните с предходната година, през 2024 г. е елиминирано влиянието на трансакцията по чл.71, ал.1 от Постановление № 13 на Министерския съвет от 2024 г. (възстановени разходи в размер на 1 200 млн. лв. от сметката за чужди средства по бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството).

размер на 130,0 млн. лева. Към 30.06.2025 г. няма приети актове на Министерския съвет за одобряване на допълнителни разходи/трансфери за сметка на резерва за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия. Възстановените средства на основание чл. 41, ал. 5 от ПМС №28/2025 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2025 г. от общини за обекти, които вече са приключили, са в размер на 26,0 хил. лева.

Нетният размер на трансферите и временните безлихвени заеми по държавния бюджет към края на юни 2025 г. е **14 888,8 млн. лв.,** в т.ч.:

- на социалноосигурителните фондове (нето) – 7 441,2 млн. лв.;
- на други автономни бюджети (ДВУ, БАН, БНТ, БНР, БТА и ССА) – 927,3 млн. лв.;
- на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ и сметки за средства от ЕС – 612,6 млн. лева
- трансфери/субсидии от държавния бюджет за общините (нето) – 5 869,8 млн. лева.

Частта от **вноската на Република България в общия бюджет на ЕС,** изплатена към 30.06.2025 г. от централния бюджет, възлиза на **1 018,7 млн. лева.**

Бюджетното салдо по държавния бюджет към 30.06.2025 г. **е отрицателно** в размер на **3 450,6 млн. лв.,** или **1.6 % от прогнозния БВП**.

1.1 Бюджет на Народното събрание

За първото полугодие на 2025 г. отчетените **приходи** са в размер на 1,0 млн. лв. или 54,0 % от предвидените в ЗДБРБ за 2025 г. С най-голям относителен дял (80,6 %) са отчетените приходи и доходи от собственост.

Отчетените **разходи** към 30.06.2025 г. на Народното събрание са в размер на 48,4 млн. лв. или 36,9 % от разчетените средства със ЗДБРБ за 2025 г. От тях 36,4 млн. лв. са разходи за персонал, 12,0 млн. лв. са издръжка и 0,1 млн. лв. - капиталови разходи.

1.2 Бюджет на съдебната власт

По бюджета на съдебната власт за първите шест месеца на 2025 г. са постъпили **приходи** в размер на 60,4 млн. лв., които представляват 39,7 % от предвидените за годината. От отчетените приходи най-голям дял имат постъпленията от съдебни такси – 47,8 млн. лв. при одобрени със ЗДБРБ за 2025 г. 137,0 млн. лв. или изпълнението е 34,9 %. За сравнение, към 30.06.2024 г. са отчетени общо приходи в размер на 55,6 млн. лв. (55,6 % от планираните), от които 45,4 млн. лв. са приходи от съдебни такси.

Разходите по бюджета на съдебната власт са в размер на 654,0 млн. лв. или 47,2 % от планираните със ЗДБРБ за 2025 г. (1 384,3 млн. лв.). За сравнение, през същия период на 2024 г. са отчетени разходи в размер на 589,3 млн. лв., които представляват 48,3 % от определените с годишния закон 1 221,3 млн. лева. От общата сума на отчетените разходи към 30.06.2025 г. 608,9 млн. лв. са разходи за персонал, 38,4 млн. лв. – издръжка и 6,7 млн. лв. - капиталови разходи.

2. Бюджети на общините

- **Приходи, помощи и дарения**

Постъпилите собствени приходи по бюджетите на общините към 30.06.2025 г. са в размер на 2 249,0 млн. лв., което представлява 53,0 % от планираните с разчетите за 2025 година. Спрямо същия период на миналата година приходите по общинските бюджети се увеличават номинално с 288,8 млн. лв. *Данъчните приходи* по общинските бюджети са в размер на 1 048,5 млн. лв. или 62,0 % от годишните разчети към ЗДБРБ за 2025 г. и с 13,6 % повече спрямо тези за същия период на предходната година, а *неданъчните приходи, помощите и даренията* възлизат на 1 200,5 млн. лв. или 47,1 % от разчетите или със 163,0 млн. лв. повече спрямо първото шестмесечие на предходната година. От

имуществени данъци по Закона за местните данъци и такси в местните бюджети към 30 юни 2025 г. са постъпили общо 1 040,1 млн. лв., което представлява 62,9 % от годишния разчет. С най-значителен дял в приходите от имуществени данъци е данъкът върху придобиването на имущество по дарения и възмезден начин – 33,9 %, следван от данъка върху недвижимите имоти – 33,8 %, данъка върху превозните средства – 31,3 % и туристическия данък – 1,1 %. Към 30.06.2025 г. по бюджетите на общините са постъпили 8,4 млн. лв. от патентен данък и данък върху таксиметров превоз на пътници.

Общият размер на *неданъчните приходи*, постъпили по местните бюджети към 30.06.2025 г., е 1 187,3 млн. лв. Най-голям относителен дял от неданъчните приходи в общинските бюджети заемат приходите от общински такси (822,2 млн. лв.) или 69,2 %, следват приходите и доходите от собственост (208,4 млн. лв.) – 17,6 %, постъпленията от продажба на нефинансови активи (92,8 млн. лв.) – 7,8 %, постъпленията от глоби, санкции и наказателни лихви (47,7 млн. лв.) – 4,0 %, приходите от концесии (36,7 млн. лв.) – 3,1 % и други неданъчни приходи (14,5 млн. лв.) – 1,2 %. Съпоставени със същия период на предходната 2024 г., постъпленията от неданъчни приходи са със 162,7 млн. лв. повече, като се наблюдава ръст във всички неданъчни приходи.

Към 30.06.2025 г. по общинските бюджети са постъпили 13,2 млн. лв. *приходи от помощи и дарения*, които са с 0,3 млн. лв. повече спрямо размера им за същия период на миналата година.

- **Разходи**

Към 30.06.2025 г. общините са отчели общо разходи в размер на 6 753,6 млн. лв., включително за сметка на предоставени допълнителни трансфери главно от държавния бюджет, което е 57,1 % от годишните разчети.

Нелихвените разходи възлизат на 6 727,8 млн. лв. или 57,1 % от годишния разчет. С най-голям относителен дял са разходите за персонал (заплати и възнаграждения, други възнаграждения и плащания за персонала и осигурителни вноски), които са в размер на 4 161,2 млн. лв. – 61,6 %, следвани от разходите за издръжка (вкл. разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности, платени данъци, такси и административни санкции), които са в размер на 1 428,0 млн. лв. – 21,1 %. Разходите за субсидии възлизат на 368,3 млн. лв. В разходите за субсидии за нефинансови предприятия се отчитат предоставените от общините субсидии за вътрешноградски и междуселищни превози на транспортните фирми и дружества, които се планират в централния бюджет, както и тези, които се предоставят по решение на общинския съвет. Като разходи за субсидии за организации с нестопанска цел се отчитат отпусканите по решение на общинския съвет субсидии по реда на Закона за физкултурата и спорта за подпомагане дейността на спортните клубове в общините (отчитат се в местните дейности). Социалните разходи (текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата, вкл. разходите за стипендии) са в размер на 183,3 млн. лева.

Капиталовите разходи са в размер на 585,8 млн. лв. и в сравнение със същия период на 2024 г. са по-малко със 167,5 млн. лв., което е в резултат от прилагане на разпоредбата на чл. 98 от Закона за публичните финанси през първото тримесечие на 2025 г. В общия размер на капиталовите разходи най-съществен дял – 55,2 %, заемат разходите за придобиване на ДМА– 323,2 млн. лв. и за основен ремонт – 41,6 % дял, 243,7 млн. лева.

Разходите за лихви към 30.06.2025 г. възлизат на 25,8 млн. лв. За същия период на 2024 г. те са били 28,4 млн. лв. или с 2,7 млн. лв. повече. Лихвените плащания за първото полугодие на тази година по заеми от чужбина са в размер на 10,7 млн. лв. при 9,0 млн. лв. за същия период на миналата година, като най-голям размер е отчетен от Столична община (10,1 млн. лв.). По облигационни заеми платените лихви са 0,8 млн. лв., а по други вътрешни заеми към местни лица (заеми от банки, заеми към „ФЛАГ“ ЕАД и към др. местни лица) са 12,3 млн. лв., като при тях е отчетено намаление спрямо същия период на 2024 г. (към 30.06.2024 г. те са били 15,1 млн. лв. или с 2,8 млн. лв. повече). Отчетените лихвени разходи по задължения, представляващи форми на общински дълг (лихви по

финансов лизинг и търговски кредити) са в размер на 0,1 млн. лв. Платените от общините през полугодието на 2025 г. законни лихви по невъзстановени от тях в срок безлихвени заеми, предоставени им от централния бюджет за покриване на временен недостиг на средства и за финансово оздравяване, са в размер на 0,5 млн. лв. Общините отчитат и други разходи за лихви към местни лица в размер на 1,5 млн. лв.

- **Финансиране**

Към 30.06.2025 г. по общинските бюджети от договори с чуждестранни кредитори са получени заемни средства в размер на 121,3 млн. лв. Основно средствата са отчетени от Столична община (117,3 млн. лв.), като те са за финансиране на проекти за осигуряване на транспортна свързаност и достъпна среда, както и за разширяване на метрото. Средствата в размер на 4,0 млн. лв. са отчетени от община Бургас и са предназначени за финансиране на проект по изграждане на Многопрофилна болница за активно лечение на детски болести – Бургас.

Изплатените главници от общинските бюджети по външните заеми от началото на годината до 30.06.2025 г. са в размер на 20,7 млн. лв. – основно от Столична община (17,5 млн. лв.).

За полугодието на 2025 г. получените заемни средства от банки в страната, отчетени по общинските бюджети, са в размер на 46,6 млн. лв., а от други местни лица са 27,2 млн. лв. („ФЛАГ“ ЕАД) или общо получените заемни средства от лица в страната са 73,7 млн. лв. Изплатените от общините главници по банкови заеми от страната са отчетени в размер на 55,0 млн. лв. Погасените главници по заеми от др. лица от страната са 44,1 млн. лв., в т.ч. 35,9 млн. лв. към „ФЛАГ“ ЕАД, а останалите са по заеми към Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“ и към други кредитори по договори за заеми по финансов инструмент, управляван от „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД. Общият размер на погашенията за периода по заемите от страната (99,1 млн. лв.) е по-голям от получените заемни средства за същия период, поради което нетният размер на операциите по тези заеми за полугодието на 2025 г. е отрицателен (-25,3) млн. лв. За същия период на 2024 г. общините са обслужвали повече дълг (платени са главници в размер на 142,5 млн. лв.), а получените от тях заемни средства от местни лица са били по-малко (60,3 млн. лв.).

Погашенията за първото полугодие на 2025 г. по емитирани през предходни периоди общински ценни книжа са в размер на 2,3 млн. лв. и са отчетени от 5 общини.

За отчетния период няма емитиран нов общински дълг.

Другото финансиране /нето/ по общинските бюджети към 30.06.2025 г. е 2,6 млн. лв., като съществена част от него представляват отчетените операции по Закона за управление на отпадъците. Нетният размер за периода на задълженията и погашенията по финансов лизинг и търговски кредити като форми на дълг е 2,1 млн. лв. (3,5 млн. лв. задължения и 1,4 млн. лв. погашения).

Нетният размер на събраните средства и извършените плащания от общините за сметка на други бюджети, сметки и фондове е 1,7 млн. лв.

Към 30.06.2025 г. отчетеният от общините нетен размер на операциите по придобиване на дялове, акции и съучастия е (-1,3) млн. лв.

Средства по общинските бюджети от приватизация на дялове, акции и участия за периода са отчетени в размер на 0,6 млн. лв.

Предоставените средства по възмездна финансова помощ за първото полугодие на 2025 г. са (-11,0) млн. лв., а възстановените са 5,4 млн. лв.

Нетният размер на отчетените предоставени кредити е (-1,9) млн. лв.

Общините отчитат 1 922,8 млн. лв. бюджетен преходен остатък, а наличността към края на полугодието на 2025 г. (по банкови сметки и каса) нараства и е в размер на 3 293,4 млн. лв. Част от наличността по общинските бюджети към 30.06.2025 г. е под формата на срочни депозити, отчетени в размер на 126,7 млн. лв., а 109,2 млн. лв. е левовата равностойност на наличностите по валутни сметки. Касовата наличност (левова и валутна) е 1,7 млн. лв. Наличността по левови текущи сметки в БНБ е 601,6 млн. лв.

Отчетената наличност в делегираните от държавата дейности е 1 686,0 млн. лв. (51,2 % от общата наличност), а в местните дейности е 1 607,5 млн. лв. (48,8 %).

В държавните дейности наличността е формирана най-вече от получени от общините през текущата година средства от субсидии (1 285,0 млн. лв.). Следващата по размер наличност (290,9 млн. лв.) в тези дейности е с източник средства, получени от общините също под формата на субсидии, но през преходни години. На трето място е остатъкът (60,0 млн. лв.) от получени средства от други бюджети и сметки за средства от ЕС. Остатъци са формирани и от неизразходвани приходи (от текущата и от предходни години, общо за 12,6 млн. лв.), както и от др. средства.
Най-голяма част (815,5 млн. лв.) от наличността в местните дейности е формирана от средства, получени от общините през текущата година под формата на приходи и дарения. Голяма наличност в размер на 536,2 млн. лв. е формирана и от все още неизразходвани средства, получени от общините през предходни години. Остатъкът на получените през първото полугодие на 2025 г. средства от субсидии е 123,2 млн. лв., а остатъкът от получени средства от други бюджети и сметки за средства от ЕС, от възстановени отчисления от РИОСВ, от неизразходвани средства от дълг и др. е общо 131,5 млн. лв.

3. Социалноосигурителни фондове

3.1 Държавно обществено осигуряване

Общата сума на **приходите, помощите и даренията** по бюджета на Държавното обществено осигуряване (ДОО) към 30.06.2025 г. възлиза на 7 241,2 млн. лв., което представлява 47,6 % от заложените в бюджета на ДОО за 2025 г. 15 215,9 млн. лева. Най-голям е делът на приходите от осигурителни вноски (98,3 % от общите приходи), които за отчетния период са в размер на 7 120,1 млн. лв., 47,2 % от заложените в бюджета на ДОО за 2025 година.

Съпоставени с първото полугодие на 2024 г., приходите по бюджета на ДОО нарастват с 929,2 млн. лв. (14,7 %). Върху състоянието на приходите през 2025 г. влияние оказват следните основни фактори: минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица през първите три месеца на годината е 933 лв., а през остатъка от полугодието – 1 077 лв., при 933 лв. през цялото първо полугодие на 2024 г.; нивата на минималните осигурителни доходи по основните икономически дейности и квалификационни групи професии също са приравнени на минималната работна заплата – 933 лв. през първото тримесечие на годината и 1 077 лв. през вторите три месеца; увеличението на максималния осигурителен доход на 4 130 лв. от 1 април 2025 г.; увеличението на възнагражденията в бюджетния сектор със ЗДБРБ за 2025 г. и с изменения в други закони – в сила от 1 януари 2025 г., и увеличението на възнагражденията в частния сектор.

Отчетените неданъчни приходи към края на юни 2025 г. по бюджета на ДОО възлизат на 121,1 млн. лв., в т.ч. 111,6 млн. лв. постъпили средства по чл. 4б, чл. 4в и чл. 69б от Кодекса за социално осигуряване (КСО). Тази група приходи са нараснали с 29,5 млн. лв. в сравнение със същия период на миналата година и представляват 89,4 % от годишния разчет.

Получените трансфери от централния бюджет (вкл. за поети осигурителни вноски) за периода са 5 795,9 млн. лв.

Размерът на извършените **разходи** за първото полугодие на 2025 г. по бюджета на ДОО е 12 981,1 млн. лв., което представлява 47,4 % от предвидените в бюджета за 2025 г.

средства. От структурна гледна точка с най-голям относителен дял в общите разходи са разходите за пенсии, обезщетения и помощи, изплащани на основание Кодекса за социално осигуряване – общо 12 887,9 млн. лв. или 99,3 % от общия размер на разходите за отчетния период. Спрямо същия период на миналата година, общите разходите по бюджета на ДОО са с 1 412,3 млн. лв. (12,2 %) повече. Отчетените разходи за **пенсии** по бюджета на ДОО към 30.06.2025 г. възлизат на 11 524,0 млн. лв., което е с 1 322,4 млн. лв. повече спрямо първото полугодие на 2024 год. Основната причина за това е изплащането на увеличените с 11 % от 1 юли 2024 г. пенсии, вкл. увеличението на минималната пенсия.

Изплатените разходи за **краткосрочни обезщетения и помощи по КСО** към 30.06.2025 г. са в размер на 1 363,9 млн. лева. С най-голям размер са изплатените обезщетения за временна нетрудоспособност поради общо заболяване – 515,7 млн. лв., следвани от обезщетенията за бременност и раждане – 310,0 млн. лв., обезщетенията и помощи за безработица – 289,4 млн. лв., обезщетенията за отглеждане на малко дете – 132,8 млн. лв. и др. Спрямо същия период на миналата година изплатените обезщетения по КСО са повече с 87,1 млн. лв. (6,8 %), като най-голямо увеличение се отчита при обезщетенията за временна нетрудоспособност поради общо заболяване и обезщетенията при бременност и раждане, а най-значително намаление има при обезщетенията и помощи за безработица и при обезщетенията за отглеждане на малко дете.

По бюджета на ДОО за 2025 година са утвърдени 197,5 млн. лв. за административни разходи на институцията, които включват разходите за персонал и за текуща издръжка. За първите шест месеца на годината в това направление са отчетени 93,5 млн. лв., което представлява 47,3 % от годишния разчет. Отчетените капиталови разходи за периода възлизат на 0,7 млн. лева.

3.2 Национална здравноосигурителна каса

Общият размер на събраните приходи по бюджета на НЗОК към края на първото полугодие на 2025 г. възлиза на 2 740,5 млн. лв., което представлява 47,5 % от предвидените със Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2025 г. (ЗБНЗОК за 2025 г.) – 5 773,9 млн. лева. Постъпленията от здравноосигурителни вноски са в размер на 2 724,4 млн. лв., 47,4 % изпълнение на утвърдените със ЗБНЗОК за 2025 г. средства в размер на 5 746,7 млн. лева. Събраните неданъчни приходи за първото полугодие на 2025 г. са 16,1 млн. лв., 59,1 % от заложените в ЗБНЗОК за 2025 г., като основната част от тях са приходи от глоби, санкции и наказателни лихви.

Полученият трансфер от МЗ за финансиране на разходите за лекарствени продукти – ваксини и дейности по прилагането им за здравните дейности по чл. 82, ал. 2, т. 3 от Закона за здравето; за дейности за здравнонеосигурени лица, включващи: комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания; интензивно лечение; дейности по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ, за сумите по чл. 37, ал. 6 от Закона за здравното осигуряване и за медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване за отчетния период е в размер на 77,0 млн. лева.

Трансферите за здравно осигуряване (вкл. за поети осигурителни вноски) от централния бюджет за периода са 1 683,3 млн. лв.

Отчетените разходи към 30.06.2025 г. са в размер на 4 729,4 млн. лв. и представляват 49,9 % от предвидените в ЗБНЗОК за 2025 г. 9 474,7 млн. лева. Спрямо същия период на 2024 г. разходите нарастват със 772,1 млн. лв. (19,5 %).

Най-голям относителен дял (97,0 %) заемат здравноосигурителните плащания, които възлизат на 4 588,1 млн. лева. В отделните направления на здравноосигурителни плащания изпълнението на бюджета за първото полугодие на 2025 г. е следното:

- ✓ ***първична извънболнична медицинска помощ*** – 278,7 млн. лева;
- ✓ ***специализирана извънболнична медицинска помощ*** – 283,9 млн. лева;

- ✓ ***дентална помощ*** **–** 218,7 млн. лева;
- ✓ ***медико-диагностични дейности*** **–** 139,7 млн. лева;
- ✓ ***лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за домашно лечение на територията на страната*** - 674,2 млн. лева;
- ✓ ***лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на болнична медицинска помощ*** – 667,0 млн. лева;
- ✓ ***медицински изделия, прилагани в болничната помощ*** **–** 114,2 млн. лева;
- ✓ ***болнична медицинска помощ*** **–** 2 175,3 млн. лева;
- ✓ ***други здравноосигурителни плащания*** **–** 36,4 млн. лева.

Като здравноосигурителни плащания следва да се третират и преведените 114,2 млн. лв. трансфери по договори за извършване на медицински услуги към бюджетни организации, в структурата на които има лечебни заведения по чл. 5 от Закона за лечебните заведения. Заедно с преведените трансфери усвоените средства за здравноосигурителни плащания възлизат на 4 702,3 млн. лева.

За периода са отчетени плащания в размер на 81,6 млн. лв. от предоставения трансфер от Министерството на здравеопазването за дейности за здравнонеосигурени лица, лекарствени продукти, потребителска такса, медицински изделия за хората с увреждания и за лечение на лица до 18-годишна възраст по чл.82, ал.1а, 3 и 6 от Закона за здравето и на лица над 18-годишна възраст по чл.82, ал.1а и 6.

По бюджета на НЗОК за 2025 година са утвърдени 127,0 млн. лв. за административни разходи на институцията, които включват разходите за персонал и за текуща издръжка. За първите шест месеца на годината са отчетени 58,7 млн. лв., което представлява 46,2 % от годишния разчет. Усвоените средства за административни разходи заемат 1,2 на сто в структурата на общите разходи за отчетния период. Отчетените капиталови разходи за периода възлизат на 0,9 млн. лева.

4. Бюджети по чл. 13, ал. 3 на Закона за публичните финанси и бюджет на Селскостопанска академия

4.1 Държавни висши училища

Приходите, помощите и даренията на висшите училища за първото полугодие на 2025 г. са в размер на 245,0 млн. лв. или 52,9 % от планираните за годината. Спрямо същия период на 2024 г. постъпленията на ДВУ са се увеличили с 23,0 млн. лева. Преобладаваща част от приходите – 90,0 % (220,4 млн. лв.) са приходите от продажба на услуги, стоки и продукция, където се включват събраните такси, заплащани от студентите и докторантите за летния семестър на учебната 2024/2025 г. Приходите от наеми на имущество и земя са 23,8 млн. лева.

Разходите на висшите училища към края на месец юни 2025 г. са в размер на 897,5 млн. лв. и представляват 50,3 % от разчетите за 2025 г. С най-голям относителен дял са разходите за персонал (заплати, други възнаграждения и плащания за персонала и осигурителни вноски) – 71,4 %, следвани от плащанията за издръжка (13,9 %). Разходите за стипендии са 6,6 % от общите разходи. Капиталовите разходи на ДВУ към 30.06.2025 г. са в размер на 72,2 млн. лв. (8,0 % от общите разходи).

4.2 Българска академия на науките

Реализираните приходи на БАН към 30.06.2025 г. възлизат на 24,2 млн. лв. или 77,4 % от разчетите към ЗДБРБ за 2025 година. Сравнени с първото полугодие на 2024 г., постъпленията нарастват с 12,4 млн. лв. като увеличението е 104,8 %. С най-голям дял от реализираните приходи са тези от продажби на услуги, стоки и продукция (22,0 млн. лв. или 91,0 % от общите приходи).

През първото полугодие на 2025 г. **БАН отчита разходи** в размер на 143,6 млн. лв., което представлява 50,9 % от годишния разчет. Спрямо първото полугодие на предходната година се отчита увеличение на разходите с 23,8 млн. лв. С най-голям относителен дял са разходите за персонал – 114,6 млн. лв. или 79,8 % от отчетените общо разходи.

4.3 Селскостопанска академия

Приходите на Селскостопанската академия (ССА) за първото полугодие на 2025 г. са в размер на 9,3 млн. лв. или 51,9 % от разчетените за 2025 г.
Разходите на ССА към края на месец юни са в размер на 51,9 млн. лв., което представлява 54,5 % от предвидените в разчетите за 2025 г., в т.ч. разходи за персонал – 40,2 млн. лв., разходи за издръжка – 11,0 млн. лв. и капиталови разходи – 0,7 млн. лв.

4.4 Българско национално радио

Приходите по бюджета на Българското национално радио (БНР) към 30.06.2025 г. са в размер на 1,0 млн. лв., което представлява 56,1 % изпълнение на заложените приходи в разчетите към ЗДБРБ за 2025 г. (1,8 млн. лв.).
Отчетените приходи са постъпления от продажба на услуги, стоки и продукция (реклама, спонсорство, технически услуги, съвместни продукции, приходи от концертна дейност), наеми на имущество и други неданъчни приходи.

Извършените **разходите по бюджета на БНР** възлизат на 34,4 млн. лв., което представлява 49,5 % от предвидените разходи в разчетите към ЗДБРБ за 2025 г. – 69,4 млн. лв.
За периода са отчетени 32,5 млн. лв. текущи разходи и 1,9 млн. лв. капиталови разходи. Общият размер на отчетените текущи разходи включва: 21,6 млн. лв. разходи за персонал и 11,0 млн. лв. разходи за издръжка (вкл. разходи за членски внос, платени данъци, такси и административни санкции). Отчетените разходи за персонал представляват 62,7 % от отчетените за периода разходи.
В разпределението на разходите по бюджета на БНР е включен преходният остатък за 2024 г. (съгл. чл. 70, ал. 6 от ЗРТ) в размер на 1,7 млн. лв.
За отчетния период средствата са усвоени за реализирането на основните цели и дейности на БНР по подготовката, създаването и разпространението на национални и регионални програми съгласно разпоредбите на Закона за радиото и телевизията.
Бюджетни взаимоотношения на БНР с централния бюджет съгласно чл. 50, т. 1 от ЗДБРБ за 2025 г. възлизат на 66,1 млн. лв. За отчетния период е усвоена сума в размер на 32,4 млн. лв. или 49,0 % от размера на определените със закона бюджетни взаимоотношения на БНР с централния бюджет.

4.5 Българска национална телевизия

Приходите на Българската национална телевизия (БНТ) към 30.06.2025 г. са в размер на 2,6 млн. лв., което представлява 25,9 % изпълнение на заложените приходи в разчетите към ЗДБРБ за 2025 г. (10,0 млн. лв.). В сравнение с първото шестмесечие на 2024 г. приходите са с 1,8 млн. лв. по-малко. Отчетените приходи са постъпления от продажба на услуги, стоки и продукция (реклама, технически услуги, продажба на програми, приходи от почивно дело, приходи от участия в предизборни форми), наеми на имущество и други неданъчни приходи.

Отчетените разходи по бюджета на БНТ са в размер на 49,8 млн. лв., което представлява 47,3 % от предвидените разходи в разчетите към ЗДБРБ за 2025 г. – 105,2 млн. лв.
Българската национална телевизия съставя, изпълнява, приключва и отчита бюджет, съгласно чл. 70, ал. 1 от Закона за радиото и телевизията (ЗРТ). За периода са отчетени 44,5 млн. лв. текущи разходи и 5,2 млн. лв. капиталови разходи. Общият размер на текущите разходи включва: 24,3 млн. лв. разходи за персонал и 20,2 млн. лв. разходи за издръжка (вкл. разходи за членски внос, платени данъци, такси и административни

санкции). Отчетените разходи за персонал заемат дял от 48,9 % в общите разходи за периода.
В разпределението на разходите по бюджета на обществената медия е включен преходният остатък за 2024 г. (съгл. чл. 70, ал. 6 от ЗРТ) в размер на 1,4 млн. лв.
За отчетния период средствата са усвоени за реализирането на основните цели и дейности на БНТ по подготовката, създаването и разпространението на телевизионни програми съгласно разпоредбите на Закона за радиото и телевизията.
Бюджетни взаимоотношения на БНТ с централния бюджет съгласно чл. 50, т. 2 от ЗДБРБ за 2025 г. възлизат на 93,7 млн. лв. За отчетния период е усвоена сума в размер на 46,8 млн. лв. или 50,0 % от размера на определените със закона бюджетни взаимоотношения на БНТ с централния бюджет.

4.6 Българска телеграфна агенция

Приходите на Българската телеграфна агенция (БТА) към 30.06.2025 г. са в размер на 0,5 млн. лв., което представлява 82,1 % от заложените приходи в разчетите към ЗДБРБ за 2025 г. (0,6 млн. лв.). Средствата са основно от продажба на услуги, стоки и продукция (реклама, технически услуги, продажба на продукция), наеми на имущество и др.

Отчетените **разходи по бюджета на БТА** са в размер на 7,3 млн. лв., което представлява 44,7 % от предвидените разходи в разчетите към ЗДБРБ за 2025 г.
Българската телеграфна агенция съставя, изпълнява, приключва и отчита бюджет, съгласно чл. 19, ал. 1 от Закона за Българска телеграфна агенция (ЗБТА). За периода са отчетени 7,26 млн. лв. текущи разходи и 0,02 млн. лв. капиталови разходи. Общият размер на отчетените текущи разходи включва: 5,7 млн. лв. разходи за персонал и 1,5 млн. лв. разходи за издръжка (вкл. разходи за членски внос, платени данъци, такси и административни санкции). Отчетените разходи за персонал представляват 78,9 % от отчетените разходи.
В разпределението на разходите по бюджета на агенцията е включен преходният остатък за 2024 г. (съгл. чл. 20, ал. 3 от ЗБТА) в размер на 0,45 млн. лева.
За отчетния период средствата са усвоени за реализирането на основните цели и дейности на БТА като национален независим информационен институт на Република България, съгласно разпоредбите на Закона за Българска телеграфна агенция.
Бюджетни взаимоотношения на БТА с централния бюджет възлизат на 15,7 млн. лв. съгласно чл. 50, т. 3 от ЗДБРБ за 2025 г. За отчетния период е усвоена сума в размер на 6,9 млн. лева.

5. Сметки за средствата от Европейския съюз на бюджетни организации

5.1 Сметка за средствата от Европейския съюз на Национален фонд към Министерство на финансите

По сметките на НФ към 30.06.2025 г. са постъпили приходи (нето) в размер на 390.1 млн. лева по програмите, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд (включително Инициативата за младежка заетост), Кохезионния фонд на ЕС за финансовата рамка, както и Европейския социален фонд+, ФМ на ЕИП 2014–2021 г., НФМ 2014–2021 г. и Швейцарско-българската програма за сътрудничество (ШБПС), като в тази сума са включени и отразените (нето) в отчетността на НФ операции по постъпването по банковите бюджетни сметки на Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) на чуждото финансиране по двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС (ПТСВГ) и изплатените средства от получения ресурс към бенефициенти извън страната.

Извършените разходи (нето) за периода с натрупване чрез сметките на НФ възлизат на 591,8 млн. лева. По видове разходи изпълнението е както следва: 86,4 % от общата стойност са капиталови трансфери, 11,4 % са субсидии и 2,2 % предоставени текущи, капиталови трансфери за чужбина и 0,00001 % - издръжка.

Трансферите (нето), временните безлихвени заеми (нето) и временна възмездна финансова помощ за разглеждания период са на стойност 1 387,6 млн. лв. (включват предоставените трансфери към бенефициенти по Оперативните програми (ОП) на ЕС - програмен период 2014 – 2020 г. и програмен период 2021 – 2027 г., ПТСВГ за периода 2014 – 2020 г. и програмен период 2021 – 2027 г., Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ), ФМ на ЕИП 2014–2021 г., НФМ 2014–2021 г. и ШБПС, както и възстановени трансфери от бенефициенти-бюджетни организации за неусвоени суми по приключили проекти, за недопустими разходи или други надплащания. В консолидираната отчетност на НФ са отразени и трансфери (нето) към бенефициенти – бюджетни организации, които са за сметка на средства, предоставени от държавите-партньори по ПТСВГ.

Във връзка с изпълнение на програмите и проектите по програмен период 2014 – 2020 г., 2021 – 2027 г., ФМ на ЕИП и НФМ, НПВУ и ШБПС по сметките на НФ са получени трансфери от централния бюджет на стойност 332,2 млн. лева.

Общата сума от други приходи (корективи за касови постъпления, отчетени за дължими суми от бенефициенти), отчетени по сметката за средства от ЕС на НФ, са в размер на 0,2 млн. лева.

Структурни и Кохезионен фондове (СКФ) 2007 – 2013 г.

През отчетния период са отчетени (нето) възстановени суми от бенефициенти на стойност на 0,01 млн. лв.

Европейски фонд за регионално развитие, Европейски социален фонд (включително Инициативата за младежка заетост), Кохезионния фонд и ФЕПНЛ на Европейския съюз за финансова рамка 2014 – 2020 г.

През отчетния период получени средства от ЕК са в размер на 0,002 млн. лева.

Направените разходи (нето) по Оперативни програми и трансферите (нето) към бюджетни организации и операции с активи за периода са на стойност 27,5 млн. лв. (в тях влизат и извършените разходи по REACT-EU).

Възстановеното авансово финансиране по реда на ДДС6/2011 г. е в размер на 2,0 млн. лева.

Изплатените средства от оперативните програми за мерките за минимизиране на отрицателните последици от епидемичното разпространение на COVD-19 през отчетния период са в размер на 0,1 млн. лева.

Европейския социален фонд+, Европейския фонд за регионално развитие (включително Фонда за справедлив преход) и Кохезионния фонд за програмен период 2021-2027 г.

Получените средства (нето) от ЕК за периода са в размер на 383,4 млн. лв. и са разпределени както следва:

- Програма „Развитие на човешките ресурси” 2021-2027 г. – 64,0 млн. лв.;
- Програма „Храни и основно материално подпомагане” 2021-2027 г. – 30,9 млн. лв.;
- Програма „Образование” 2021-2027 г. – 35,0 млн. лв.;
- Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. – 65,0 млн. лв.;
- Програма „Техническа помощ“ – 14,6 млн. лв.;
- Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021 2027 г. – 35,4 млн. лв.;
- Програма „Развитие на регионите“ 2021 2027 г. – 20,6 млн. лв.;
- Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021 2027 г. – 18,6 млн. лв.;
- Програма „Транспортна свързаност“ – 81,1 млн. лв. и
- Фонд за справедлив преход – 18,2 млн. лв.

Направените разходи (нето) за периода са в размер на 829,7 млн. лв. и са разпределени както следва:

- Програма „Развитие на човешките ресурси” 2021-2027 г. – 295,4 млн. лв.;
- Програма „Храни и основно материално подпомагане” 2021-2027 г. – 37,4 млн. лв.;
- Програма „Образование” 2021-2027 г. – 65,7 млн. лв.;
- Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. – 123,0 млн. лв.;
- Програма „Техническа помощ“ – 9,5 млн. лв.;
- Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021 2027 г. – 23,3 млн. лв.;
- Програма „Развитие на регионите“ 2021 2027 г. – 1,9 млн. лв.;
- Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021 2027 г. – 32,6 млн. лв.;
- Програма „Транспортна свързаност“ – 203,1 млн. лв. и
- Фонд за справедлив преход – 37,8 млн. лв.

Възстановените средства по авансово финансиране по реда на ДДС6/2011 г. са в размер на 2,3 млн. лева.

Национален план за възстановяване и устойчивост (НПВУ)

През отчетния период чрез НПВУ бяха извършени разходи и трансфери (нето) в размер на 1 087,0 млн. лева.

Двустранни програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на Европейския съюз 2007 – 2013 г., 2014 – 2020 г. и 2021 – 2027 г.

Получените средства към 30.06.2025 г. са на стойност 0,04 млн. лв., представляващи постъпили средства за съфинансиране от страните-партньори, както и разпределени към администратори в чужбина за сметка на средствата, получени от страната-партньор.

Сумата на разходите и трансферите (нето) към бюджетни организации в страната, които са направени през същия период по двустранните програми са на обща стойност 9,4 млн. лв., включително за плащания към бенефициенти в страната, извършени за сметка на полученото финансиране от страната-партньор по тези програми.

Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежки финансов механизъм за периода 2009-2014 г. и 2014-2021 г.

Получените средства към 30.06.2025 г. са в размер на 7,4 млн. лв.

Сумата на разходите и трансферите (нето) за периода са на обща стойност 21,0 млн. лева. В тази сума влизат и 4,7 млн. лева разходи, отпуснати като безлихвени средства на Министерството на правосъдието от сметката за средства от ЕС на НФ.

Швейцарско-българската програма за сътрудничество (ШБПС)

Получените средства към 30.06.2025 г. са в размер на 0,1 млн. лв.

Сумата на разходите и трансферите (нето) за периода са на обща стойност 0,09 млн. лева.

Програма САПАРД

През периода са извършени възстановявания от бенефициенти по дългове на стойност 0,001 млн. лева.

5.2 Сметки за средствата от Европейския съюз, администрирани от Разплащателната агенция към Държавен фонд “Земеделие”

- **Приходи, помощи и дарения**

За 2025 г. планираните приходи по утвърдените годишни разчети на сметката за средства от Европейския съюз на Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие" са в размер на 921,6 млн. лева. Към 30.06.2025 г. постъпленията са в размер на 309,7 млн. лв., което представлява 33,6 % от годишния план. За същия период на предходната година отчетената сума в частта „Приходи" е 341,6 млн. лева.

Приходната част е формирана от приходи от наказателни лихви, помощи и дарения от чужбина и коректив на касови постъпления, както следва:

- ✓ ***Приходи от наказателни лихви***

Към края на първото полугодие на 2025 г. са отчетени приходи от получени наказателни лихви, свързани с вземания за възстановяване на средства от ЕК в размер на 0,6 млн. лева.

- ✓ ***Текущи помощи и дарения от Европейския съюз***

Общият размер на получените приходи, отчетени в „Текущи помощи и дарения от Европейския съюз" към 30.06.2025 г. е 27,0 млн. лв., при планирани за годината средства в размер на 131,0 млн. лева.

Получените текущи приходи от възстановяване на средства от Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) по линия на Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) без директни плащания към 30.06.2025 г. възлизат на 21,5 млн. лв., което е 20,1 % от планираните за годината 107,0 млн. лева. За същия период на миналата година отчетените текущи приходи са били в размер на 26,5 млн. лева.

Получените текущи приходи от възстановяване на средства по линия на схемите „Училищен плод" и „Училищно мляко" от Европейски фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) към 30.06.2025 г. са 5,4 млн. лв., което представлява 71,0 % от планираните 7,7 млн. лв. за годината. За първото полугодие на 2024 г. по това направление са отчетени 3,4 млн. лева.

За периода 01.01-30.06.2025 г. не са възстановени средства от Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР), при годишен план за текущи приходи в размер на 16,4 млн. лв. През същия период на миналата година са получени 5,8 млн. лв.

- ✓ ***Капиталови помощи и дарения от Европейския съюз***

Общият размер на получените приходи, отчетени в „Капиталови помощи и дарения от Европейския съюз" към 30.06.2025 г. е 286,4 млн. лв. при планирани за годината 790,6 млн. лева.

Получените капиталови приходи от ЕЗФРСР по линия на ПРСР без директни плащания към края на месец юни 2025 г. са 285,6 млн. лв., от които 27,6 млн. лв. са аванс по линия на Стратегическия План по ОСП 2023-2027. Изпълнени са 36,5 % от годишния план, който е в размер на 783,2 млн. лева. За сравнение, за първото полугодие на предходната година, капиталовите приходи по ПРСР са били 308,3 млн. лева.

В периода 01.01-30.06.2025 г. са получени капиталови приходи в размер 0,8 млн. лв. от фонд ЕФМДР. Степента на изпълнение спрямо годишния разчет от 7,4 млн. лв. е 11,2 %. За същия период на предходната година по това направление са отчетени 3,6 млн. лева.

- ✓ ***Коректив на касови постъпления***

Към 30.06.2025 г. отчетеният коректив на касови постъпления е минус 4,3 млн. лв. Той е формиран от размера на принудително събрани суми от НАП, за които не е извършен превод на средства по сметката на ДФЗ-РА.

- ➢ **Разходи**

Общият размер на планираните за 2025 г. разходи по утвърдените годишни разчети на сметката за средства от Европейския съюз на Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие" е 2 312,8 млн. лева.

Уточненият план на субсидиите за текуща дейност и капиталовите трансфери за 2025 г. е 1 930,3 млн. лв. Изпълнението към 30.06.2024 г. възлиза на 16,9 % от годишния план при отчетени разходи в размер на 326,3 млн. лева.

Останалите планирани разходи в размер на 382,5 млн. лв. са формирани от: разходи за заплати и възнаграждения на персонала 26,6 млн. лв., задължителни осигурителни вноски от работодатели 8,7 млн. лв., издръжка 22,5 млн. лв. и придобиване на ДМА 324,7 млн. лв. Те подлежат на отчитане в § 63-00 Трансфери между сметки за средствата от ЕС.

Изпълнението на отчетените разходи е както следва:

✓ ***Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия***

За 2025 г. са планирани средства в размер на 652,1 млн. лв. за субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия. Отчетените към 30.06.2025 г. средства представляват 28,1 % от планираните за годината и са в размер на 183,2 млн. лв. Към 30.06.2024 г. отчетените текущи субсидии са 148,1 млн. лв.

Изпълнението по дейности е както следва:

- национално съфинансиране към ЕЗФРСР за директни плащания – 144,4 млн. лв., изпълнение 35,0 % от планираните за годината 412,6 млн. лв.;
- текущи субсидии по Програмата за морско дело и рибарство – 0,5 млн. лв., изпълнение 15,4 % от планираните 3,1 млн. лв.;
- текущи субсидии по Програмата за развитие на селските райони – 3,1 млн. лв., изпълнение от 1,9 % на планираните за годината 164,7 млн. лв.;
- текущи субсидии за пазарни мерки – 35,3 млн. лв., изпълнение от 49,2 % на планираните за 2025 г. 71,7 млн. лв.

✓ ***Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел***

За 2025 г. за субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел са планирани 25,4 млн. лева. Към края на първото полугодие на годината са отчетени разходи в размер на 6,0 млн. лв., степен на изпълнение – 23,7 %. За същия период на предходната 2024 г. този вид разходи са възлизали на 8,7 млн. лв.

Разпределението по дейности е както следва:

- текущи субсидии национално съфинансиране към директни плащания: 0,1 млн. лв.;
- текущи субсидии по ПМДР – 0,4 млн. лв., възлизащи на 22,2 % от планираните 1,8 млн. лв.;
- текущи субсидии по Програмата за развитие на селските райони – 5,5 млн. лв., при планирани 23,6 млн. лв., степен на изпълнение 23,3 %.

✓ ***Капиталови трансфери за нефинансови предприятия***

За 2025 г. за капиталови трансфери за нефинансови предприятия са планирани 1 202,4 млн. лв. Към 30.06.2025 г. са отчетени 132,4 млн. лв., представляващи 11,0 % от годишния план. Отчетените за периода 01.01-30.06.2024 г. разходи за капиталови субсидии за физически лица и предприятия са били 110,8 млн. лв.

Разпределението по дейности е както следва:

- капиталови трансфери по Програмата за морско дело и рибарство (ПМДР) – 1,1 млн. лв., 7,4 % изпълнение на годишния план (14,8 млн. лв.);
- капиталови трансфери по ПРСР – 131,0 млн. лв., 11,1 % изпълнение на годишния план, възлизащ на 1 180,5 млн. лв.;
- капиталови трансфери за пазарни мерки – 0,3 млн. лв., при годишен разчет 7,1 млн. лв., изпълнение 4,2 %.

✓ ***Капиталови трансфери за организации с нестопанска цел***

Годишните разчети за капиталови трансфери за организации с нестопанска цел за 2025 г. възлизат на 50,4 млн. лв. Към 30.06.2025 г. са отчетени 4,7 млн. лв., като степента на изпълнение е 9,3 %. През същия период на предходната година са отчетени 2,9 млн. лв.

Разпределението по дейности е както следва:

- капиталови трансфери по ПРСР – 4,7 млн. лв., 9,3 % изпълнение на годишния план от 50,4 млн. лева.

➢ **Трансфери**

В частта на трансферите, в касовия отчет на ДФЗ-РА към 30.06.2025 г. са отразени следните касови потоци:

✓ ***Трансфери между бюджети и сметки за средства от Европейския съюз***

Получените трансфери от бюджетни сметки на бюджетни организации и общини са формирани при възстановяване на суми по вземания по ПРСР и директни плащания и техният размер е 0,02 млн. лв.

Предоставените за периода трансфери във връзка с чл.14 от Закона за подпомагане на земеделските производители възлизат на 0,2 млн. лв.

✓ ***Трансфери между сметки за средства от Европейския съюз:***

Предоставените трансфери са формирани от изплатените субсидии на публични бенефициенти. Към 30.06.2025 г. са отчетени 63,8 млн. лв., в т.ч.:

- по Програмата за развитие на селските райони: 58,6 млн. лв.;
- национално съфинансиране към директни плащания: 0,5 млн. лв.;
- по Програмата за морско дело и рибарство: 4,6 млн. лв.

Към края на първото полугодие на 2024 г. предоставените трансфери са възлизали на 54,9 млн. лв.

➢ **Финансиране**

✓ **Суми по разчети за поети осигурителни вноски и данъци**

Към края на първото полугодие на 2025 г. сумата по разчети за поети данъци, формирани от удържан и внесен окончателен данък на физически лица, съгл. чл. 65, ал. 14 от ЗДДФЛ възлиза нето на 0,2 млн. лева.

✓ **Друго финансиране**

За периода 01.01-30.06.2025 г. извършените плащания, възстановените суми, разчетът с централния бюджет и операциите с чужди средства, включени в отчетността в „Друго финансиране“ възлизат общо на 80,3 млн. лв., при планирани 525,6 млн. лв.

Към 30.06.2025 г. са отчетени плащания в общ размер на 999,8 млн. лв., представляващи 50,6 % от годишните разчети, които са 1 974,1 млн. лв. За същия период на 2024 г. плащанията, отчитани като финансиране са били 1 064,7 млн. лв.

Отчетените плащания са по следните направления:

- 866,0 млн. лв. за директни плащания за сметка на ЕФГЗ, представляващи 53,2 % от планираните 1 627,1 млн. лв.;
- 97,5 млн. лв. средства от ЕЗФРСР, прехвърлени към директни плащания, което е 35,4 % от планираните 275,1 млн. лв.;
- 25,2 млн. лв. за пазарни мерки при разчет за плащания в размер 45,4 млн. лв. изпълнение 55,5 %;
- 11,0 млн. лв. за преструктуриране, изпълнение 41,5 % от планираните плащания в размер 26,5 млн. лв.

Възстановените суми от Европейския съюз към 30.06.2025 г. възлизат общо на 1 171,6 млн. лв., представляващи 63,6 % от планираните 1 841,2 млн. лв. Отчетеното изпълнение за периода 01.01-30.06.2024 г. е 906,6 млн. лв.

Възстановени са суми по следните направления:

- 1 115,7 млн. лв. за директни плащания от ЕФГЗ – 68,8 % от планираните 1 621,1 млн. лв.;
- 31,6 млн. лв. от ЕЗФРСР, прехвърлени към директни плащания – 21,6 % от заложените 146,0 млн. лв.;

- 23,7 млн. лв. за пазарни мерки от ЕФГЗ при планирани 47,9 млн. лв., степен на изпълнение: 49,5 %;
- 0,6 млн. лв. за преструктуриране от ЕФГЗ при планирани 26,1 млн. лв., изпълнение 2,3 %.

Предоставените суми (нето) по разчети с ЦБ за финансиране на плащания при недостиг на средства по сметки към 30.06.2025 г. възлизат на (- 91,5) млн. лв., при планирани 658,5 млн. лв.

6. Бюджети по чл. 13, ал. 4 на Закона за публичните финанси

6.1 Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда

Отчетените **приходи** по бюджета на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) за първото полугодие на 2025 г. са в размер на 12,1 млн. лв., при годишен разчет от 21,8 млн. лв. или изпълнението възлиза на 55,6 %.
За първото полугодие ПУДООС отчита приходи от държавни такси в размер на 4,4 млн. лв. при разчет 5,3 млн. лв. или изпълнението възлиза на 83,0 %.
Постъпилите приходи от глоби, санкции и наказателни лихви са в размер на 0,9 млн. лв., като по разчет са 2,0 млн. лв.
За отчетния период по бюджета на ПУДООС са отчетени приходи от продажба на квоти на парникови газове от авиационна дейност в размер на 6,3 млн. лв., като по разчет са 13,0 млн. лв. или 48,5 % от планираните.

Към 30.06.2024 г. ПУДООС е отчело **разходи** в размер на 7,0 млн. лв., които са разпределени както следва: за персонал - 1,7 млн. лв., 0,9 млн. лв. за текуща издръжка, 0,4 за субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел и 3,9 млн. лв. за капиталови трансфери.
Разчетените разходи по придобиване на дълготрайни материални активи, след решения на Управителния съвет на ПУДООС, се предоставят като трансфер на други бюджетни организации. Към 30.06.2025 г. отчетените средства като трансфери от/за държавни предприятия и други лица, включени в консолидираната фискална програма (нето), са в размер на 22,2 млн. лева.

6.2 Фонд „Сигурност на електроенергийната система“

Отчетените **приходи** на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ към 30.06.2025 г. са в размер на 1 292,1 млн. лв. Изпълнението им спрямо годишните разчети за 2025 г. (1 783,1 млн. лв.) е 72,5 %. Постъпленията от отделните приходи, са както следва:

- 318,4 млн. лв. целеви вноски, предназначени за покриване на разходи по одобрени от МС програми за компенсиране високите цени на енергията;
- 0,04 млн. лв. приходи от глоби, санкции и наказателни лихви;
- 219,4 млн. лв. от 5 %-ни вноски, като изпълнението им спрямо включените в КФП 364,1 млн. лв. е 60,2 %;
- 754,4 млн. лв. приходи, получени от търговете за продажба на квоти по чл. 57, ал. 1 от Закона за ограничаване изменението на климата, като изпълнението им спрямо включените в КФП 1 418,8 млн. лв. е 53,2 %.

Отчетените към 30.06.2024 г. **разходи** на фонда са в размер на 1 460,9 млн. лв., като изпълнението спрямо годишните разчети (2 024,1 млн. лв.) е 72,2 %.

Изпълнението на отделните разходи е, както следва:

- 0,9 млн. лв. разходи за персонал, чието изпълнение спрямо годишните разчети (2,0 млн. лв.) е 47,2 %;
- 0,4 млн. лв. разходи за издръжка, чието изпълнение спрямо годишните разчети, които са в размер на 1,2 млн. лв. (в т.ч. издръжка, платени данъци, такси и административни санкции и разходи за чл. внос) е 35,2 %;

- 1 459,5 млн. лв. разходи за субсидии, чието изпълнение спрямо включените с разчетите към ЗДБРБ за 2025 г. 2 020,4 млн. лв. е 72,2 %. От тях 416,5 млн. лв. са изразходени за покриване на разходите извършени от обществения доставчик, произтичащи от задълженията му по чл. 93а и 94 от Закона за енергетиката /ЗЕ/; 450,0 млн. лв. за предоставяне на премия на производител по чл. 162а от ЗЕ и производител с обект с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW по Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), включително за минали регулаторни периоди и 593,0 млн. лв. за финансиране изпълнението на приетата с РМС № 546 от 2024 г., актуализирана с РМС № 654 от 2024 г. и РМС № 30 от 2025 г. и изменена с РМС № 235 от 2025 г. Програма за компенсиране на разходите на небитови крайни клиенти за електрическа енергия за периода от 1 юли 2024 г. до 31 март 2025 г.

6.3 Държавно предприятие „Научно-производствен център“ (ДП „НПЦ“)

Отчетените **приходи** за първото полугодие на 2025 г. от ДП „НПЦ“ са в размер на 1,0 млн. лв. и представляват основно приходи и доходи от собственост. Изпълнението на приходите е 27,6 % от годишния им разчет за 2025 г.

За отчетния период **разходите** на ДП „НПЦ“ са в размер на 1,5 млн. лв. или 43,1 % спрямо годишния разчет за 2025 г., като с най-голям относителен дял са отчетените разходи за персонал.

6.4 Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ (ДП „УСЯ“)

Държавно предприятие „Държавно Управление и стопанисване на язовири“ няма планирани собствени приходи по бюджета си за 2025 г., а към 30.06.2025 г. отчита приходи от наеми на имущество в размер на 0,03 млн. лв.

Към 30.06.2024 г. ДП „УСЯ“ е отчело **разходи** в размер на 4,2 млн. лв. Отчетените разходи са за: персонал – 2,4 млн. лв. и издръжка, платени данъци, такси и административни санкции – 1,6 млн. лв. и разходи за придобиване на дълготрайни активи – 0,2 млн. лева.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на отчетените данни и анализа на изпълнението на бюджета за първото полугодие на 2025 г. могат да се направят следните изводи:

✓ През първото полугодие на 2025 г. брутният вътрешен продукт на България възлезе на 97 309 млн. лв., което представлява номинално увеличение от 6,3 % спрямо първото полугодие на 2024 г. Реалният растеж на БВП за полугодието бе 3,1 % на годишна база, с основен принос от вътрешното търсене.

✓ През първото тримесечие на 2025 г. броят на заетите нарасна с 1,4 % на годишна база и достигна 3 474,6 хил. души (според ЕСС 2010). Регистрираният през второто тримесечие коефициент на безработица в страната е 3,6 на сто.

✓ През първата половина на 2025 г. номиналното увеличение на средната работна заплата в страната достигна 11,6 %. Повишението отразяваше и нарастването на минималната работна заплата в страната в съответствие с приетите промени за нейната актуализация. За полугодието растежът на заплатите в частния и обществения сектор бяха изравнени.

✓ Годишният темп на инфлация според ХИПЦ отчете известно ускорение през първото полугодие на 2025 г. до 3,1 % за юни 2025 г. спрямо юни 2024 г.

✓ На 8 юли 2025 г. ЕКОФИН прие окончателните правнообвързващи актове, с които се потвърждава присъединяването на България към еврозоната. Решението определя официалната дата за въвеждане на еврото в страната – 1 януари 2026 г., като националната валута лев ще бъде заменена по фиксирания курс от 1 евро за 1,95583 лв. С приетите актове България официално се присъединява към еврозоната и става двадесет и първият член на валутния съюз от 1 януари 2026 г. Решението следва положителната оценка от извънредните конвергентни доклади, публикувани от Европейската комисия и Европейската централна банка през юни 2025 г.

✓ Рамката по приходите в разчетите към ЗДБРБ за 2025 г. изисква максимална мобилизация на приходните администрации за още по-голямо повишаване на събираемостта на приходите, борбата със сивата икономика и данъчните престъпления и насърчаване доброволното плащане на дължимите публични вземания. Късното приемане на годишния закон за 2025 г. ограничи периода, през който да се прилагат мерките за повишаване на събираемостта на приходите. В тази връзка приходните администрации са ангажирани да предприемат активни мерки за разширяване на обхвата и засилване на фискалния контрол, засилване на обмена на информация по електронен път между отделните контролни органи, както и други административни действия за повишаване на събираемостта на приходите.

✓ За първите шест месеца на 2025 г. се наблюдава нарастване на данъчно-осигурителните и неданъчните приходи, докато приходите в частта на помощите и даренията (основно грантове по програмите и фондовете на ЕС) са по-ниски спрямо същия период на предходната година. В номинално изражение приходите по КФП нарастват с над 4,5 млрд. лв. (13,1 на сто) спрямо първите шест месеца на 2024 г., като основната част от този ръст се формира от данъчно-осигурителните приходи, които нарастват с близо 4,7 млрд. лв. (17,1 на сто), следвани от неданъчните приходи, които нарастват с 0,5 млрд. лв. (9,2 на сто). Приходите от помощи и дарения (основно грантове от ЕС) са с 0,6 млрд. лв. по-ниски от отчетените за същия период на 2024 г.

✓ Спрямо същия период на предходната година на съпоставима база, разходите и вноската в общия бюджет на ЕС нарастват номинално с близо 6,1 млрд. лв. (16,8 на сто). За нарастването на разходите допринесоха основно законодателни промени, одобрени през 2024 г., в т.ч. промените в пенсионната сфера, увеличените размери на възнагражденията в редица администрации, разходите по реализирането на одобрени от

Народното събрание инвестиционни проекти в сферата на отбраната и други инвестиционни разходи, одобрени програми за компенсиране на разходите на небитовите крайни потребители на електрическа енергия и т.н. В отделните разходни показатели най-значително нарастване има при социалните и здравноосигурителните разходи (2,3 млрд. лв. или 14,3 на сто), в т.ч. разходите за пенсии нарастват с 1,3 млрд. лв. (13,0 на сто), разходите за персонал (1,9 млрд. лв. или 20,3 на сто), капиталовите разходи и други. Основните мерки в пенсионната сфера, действащи през първото полугодие на 2025 г., влязоха в сила през 2024 г.: от 1 юли 2024 г. бяха увеличени пенсиите по т. нар. „швейцарско правило“, като съвкупният ефект от тази промяна засяга общо около 2 милиона пенсионери. Предвид обстоятелството, че посочените мерки не са действали през първото полугодие на 2024 г. при съпоставката със същия период на предходната година се наблюдава базов ефект, което обуславя относително високия номинален ръст.

✓ Дефицитът по консолидираната фискална програма към края на юни 2025 г. е в размер на 3,36 млрд. лв. (1,5 % от прогнозния БВП). Той се формира от дефицит по националния бюджет в размер на 2,32 млрд. лв. и дефицит по европейските средства в размер на 1,04 млрд. лв., главно поради ускореното усвояване на разходите по МВУ и другите програми и фондове на ЕС.

✓ По отношение на планираните траншове по МВУ към момента може да се обобщи, че в голяма степен е наваксано изоставането на втория транш (през юли бе изпратено към ЕК повторно второто искане за плащане), а в контекста на планираното с разчетите за годината постъпване и на третия транш се полагат максимални усилия по отношение на етапите и целите, които са задължителни условия за получаването му. При негативен сценарий за забавяне на третия транш по МВУ, при други равни условия, потенциалното неизпълнение на разчетите по приходите на Националния фонд за годината може да достигне близо 3,2 млрд. лева.

✓ Фискалният резерв към 30.06.2025 г. е в размер на 13 160,7 млн. лв., в т. ч. 12 458,1 млн. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 702,6 млн. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други.

✓ Общият размер на касовите постъпления от ЕС (от Структурните и Кохезионния фондове, от ЕЗФРСР и ЕФМДР, от средства за директни плащания към земеделските производители и плащания по пазарни мерки и др.) за първото полугодие на 2025 г. е 2 169,3 млн. лв. Нетните постъпления от ЕС към 30.06.2025 г. (касови постъпления от ЕС, намалени с вноската в общия бюджет на ЕС) са положителни в размер на 1 150,5 млн. лева.